

Hrvatska rosa

Časopis Hrvata u Slovačkoj

Broj 2-3 • 2004

PF
2005

OSVRT ZA 2004. GODINOM

Obično se krajem svake godine zamišljamo nad radom, učinkom, nad time, koliko smo i kako uspjeli u ostvarenjima naših obveza i zacrtanih namjera. I nije ih bilo malo u okviru djelatnosti Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj u zajedništvu s pojedinim hrvatskim kulurnim društвima. Tome u priлог govorи i to, da je Ministarstvu kulture bio predložen 21 projekt (valjda najviše posljednjih godina) što opet dokazuje da pojedinci, funkcioneri, ali i redoviti članovi, shvaćaju, da se dotacije iz državnog proračuna u korist naših aktivnosti mogu izboriti jedino posredstvom konkretnih projekata.

Već je od samog početka bilo nedvojbeno, da svi predloženi projekti neće biti usvojeni, iako po mome mišljenju smatram, da su bili pripremljeni veoma kvalitetno.

Problem je nastao dugotrajnom, po nas štetnom procedurom odobravanja predloženih projekata na Ministarstvu kulture SR, tako da je do potpisivanja ugovora usvojenih projekata došlo tek početkom jula sa zaokruženim iznosom od milijun slovačkih kruna, što je opet predstavljalo cca 60 % od ukupnog iznosa prošlogodišnje sume, unatoč tome da su prošle kao i ove godine bili izdvojeni i odobreni jednak iznosi državnog proračuna u smislu potpore razvoja i kulture manjina.

Bila su nam odobrena tek 4 projekta i to: 16. Festival hrvatske kulture, Razvoj folklora, hrvatskog jezika, radnih okupljanja i nastupa naših skupina na raznim priredbama, Hrvatski dani u naseljima s hrvatskom manjinom i časopis Hrvatska rosa.

S radošću možemo konstatirati, da i usprkos takvom stanju, ipak su se razvijale vrlo zanimljive aktivnosti po društвima i mjestima. Najzanimljivijim možemo označiti nastupe naših kulturnih društava na mnogim priredbama doma i u inozemstvu. Primjerice navodim sudjelovanje dvaju ansambala na tamburaškom festivalu u Buševcu (Hrvatska) gdje je u okviru takmičenja naš ansambl Črip osvojio I. mjesto. Jednako tako bila su uspješno organizirana crkvena hodočаšća, prije svega za članstvo hrvatskih društava,

u Marijance, Mariazell, Maria Dreieichen, bečki Prater – k Mariji z Zele-nom kao i shodišća „putujućoj Celjanskoj Mariji, u Čunovo.

Zanimljivim je i akcija Mjesnog ureda Bratislava – Devínska Nová Ves vodom posjetom mjestu Niedesulz, gdje su u arealu skanzena u okviru projekta međugranične suradnje financirane fondom EU, nastupila tri naša ansambla i to: Rosica, Črip i Grbarčeta. Čitava je akcija imala veoma pozitivnu odazvu, usprkos tome, što je to bio prvi susret takve vrste.

Pojačala se i suradnja gradskih djelova Čunovo i Jarovce sa svojim partnerima iz Austrije. Zanimljiv je bio susret starijih (seniora) organiziran mjestom Pama (Bijelo Selo) uz sudjelovanje naših seniora iz Hrvatskog Jandrofa (Jarovce). Tako bi se mogle redom nabavljati i sve ostale naše aktivnosti. U vezi s bilanciranjem 2004. godine nemožemo zaobići činjenicu da je Slovačka republika u zajednici sa većinom svojih susjeda postala punopravni članom EU. Otvorele su se široke mogućnosti međunarodne suradnje s mogućnošću korištenja raznovrsnih projekata. Već početkom godine potvrdila se i potpisala suradnja s austrijskim partnerima na osnovi dvaju projekata.

Vezano s međunarodnim projektima može se spomenuti ovogodišnji septembarski 10. Susret hrvatskih autohtonih manjina u Zagrebu, gdje je na skupu zastupnika i predstavnika, glavninom programa bio Forum na kojem su istupali delegati s orientacijom suradnje na konkretnim projektima.

Najsvrsihodnjim vidom suradnje bio bi sa Hrvatima u Italiji (Molise), koji se također suočavaju s istim nedaćama kao i Hrvati u Slovačkoj. Otvaraju se i šire mogućnosti suradnje osnovnih škola unutar hrvatskih manjina. Pregоворi u tom smislu već su održani u Mađarskoj, Austriji i Češkoj republici, dok se pridruženjem Hrvatske kao asocirane zemlje (pregоворi sa Osnovnim školom u Čakovcu, prošli su s pozitivnim izgledima). Upravo time se željelo postići, kako bi djeca i mladež bila uključena u suradnju, što bi moglo imati presudnu ulogu očuvanja iden-

titeta u Slovačkoj. Ovo pitanje imati će ključnu ulogu prigodom pripreme planova i projekata za 2005. godinu. Uvedena godina, biti će jubilarnom godinom, kada ćemo se podsjetiti na 15. obljetnicu od osnutka naših kulturnih društava u pojedinim mjestima kao i osnutak Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj. Mislim da su upravo posljednji dani 2004. godine 15. obljetnicom od osnutka pripravnog odbora, čime se utemeljilo Hrvatsko kulturno društvo u Devinskoj Novoj Vesi.

Više puta sam se kao predsjednik pripravnog, osnivačkog odbora upitao, u kojoj je mjeri naša generacija sposobna ostvariti neki vid obnove – renesanse hrvatske manjine u Slovačkoj, u kojoj su već bili sasvim blijadi znaci egzistencije, dok su iz povijesnih i zemljopisnih udžbenika sasvim nestala saznanja o postojanju. Prvi koraci u smjeru obnove identiteta potomaka koloniziranih Hrvata pokazuju, da još postoji čvrst osjećaj kod starosjedilača hrvatskog podrijetla i da još postoji svijest i interes prema staroj hrvatskoj domovini, običajima i kulturi.

Ovim putem želim pozvati sve one kojima u srcu leži svijest i osjećaj pri-padnosti hrvatstvu da zajednički uđemo u 2005. godinu s osjećajem dobro obavljenog rada, kako bi sa ponosom i zadovoljstvom ocjenili naša stremljeњa i uspehe, kojih nije bilo malo unazad tih 15 godina.

Zamislimo se malo kod pitanja, dali smo učinili dovoljno glede odgoja djece i mladeži s obzirom na budućnost identiteta i dali smo odgojili sposobne menadere – funkcionare za rad na započetom djelu. Na to pitanje i mnoga druga očekujemo odgovore na našim godišnjim zasjedanjima, na kongresu i prigodom spomen skupova u okviru 15. obljetnice obnove hrvatske manjine u Slovačkoj. Smatram, da se za to minulo razdoblje ne moramo stidjeti. Trebalo bi poželjeti, da iduće godine budu još uspješnije u smislu očuvanja hrvatske kulturne baštine u Slovačkoj.

JURAJ CVEČKO,
predsjednik

Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj

TJEDAN HRVATSKIH MANJINA

Hrvatska matica iseljenika upriličila je u danima od 20. do 25. rujna 2004. godine u Zagrebu jubilaran 10. Tjedan hrvatskih manjina. Proslava je bila ostvarena pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Hrvatske republike gospodina Stjepana Mesića uz prisutnost i sudjelovanje predstavnika Hrvatskog sabora, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva za europsku integraciju, diplomatsko-konzularnih djelatnika iz Bratislave, Bukurešta, Pečuha i Beograda. Tom prigodom susreli su se delegati hrvatskih manjina iz Austrije (5), Italije (1), Mađarske (3), Rumunjske (1), Slovačke (2), Slovenije (1), Makedonije (4) te Srbije i Crne Gore (4).

U ponedjeljak, 20. 9. dopodne primio je predsjednik Hrvatske republike predstavnike pojedinih manjina. Bio je informiran o aktualnom stanju i problemima. Predsjednik našeg Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj ukazao je na raskorake slovačkog statističkog ureda sa stvarnim i realnim brojem stanovnika koji govore hrvatski, kao i na poteškoće s mladim naraštajem, na aktivnosti saveza u raznim oblastima i napokon o finansijskoj potpori, čime bi bili osigurani najosnovniji prostori i uvjeti za rad saveza.

Jubilaran 10. Tjedan hrvatskih ma-

Predsjednik saveza pozdravlja predsjednika RH Stipe Mesića

njina svećano je otvorio predsjednik Republike Hrvatske u jednom od gradskih kazališta na Kaptolu, gdje su se uz pratnju glazbeno-plesnog ansambla LADO predstavili svojim kraćim nastupima pojedine manjinske skupine. Manjinu iz Slovačke predstavili su Darko Krajčír i Marienka Hanyová s pjesmom Viliama Pokornog – Tice „Dica iseljenikov“, dok je predsjednik saveza Doc. Ing. Juraj Cvečko, CSc. u vremenski ograničenom izvješću govorio o djelatnostima saveza u periodu od 15 godina.

Bili smo obradovani prisućem atašea za kulturu veleposlanstava iz Bratislave i Zagreba, susretom sa exveleposlanikom prof. Đurom Deželićem i njegovom suprugom, Maticom slovačkom

iz Zagreba, znanstvenicima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, zagrebačkog Sveučilišta, te predstvincima raznih ustanova i poduzeća.

Radni, strukovni dio „Tjedna“ započeo je u utorak razradom stanja manjina s povjesnog, pravnog i kulturnog stanovišta, naime u svezi s odnosima europske integracije. Voditeljem tog foruma bio je dr. Neven Šimac, pariški pravnik, jedan od osnovatelja Matice hrvatske u Francuskoj a današnji predsjednik Središta za europsku dokumentaciju i istraživanja u Zagrebu. Hrvati iz Mađarske predstavili su izdavačku djelatnost naklade „Croatica“, dok su se Hrvati iz Kraševa predstavili izložbom fotografija Darka Vukovacolića.

Zanimljiva je bila i valorizacija istraživačkog rada profesora Stjepana Krpana, koji je svoja dugogodišnja istraživanja hrvatskih manjina u Europi objelodanio knjigom „Od Karaša do Biferna (1988). Prigodom jubilarnog Tjedna hrvatskih manjina tiskana je reedicija, reprint, izdanje o zapiscima s putovanja za Hrvatima u Rumunjskoj, Mađarskoj, bivšoj čehoslovačkoj, Austriji i Italiji.

Hrvati iz Italije (Molise) predstavili su i izložili svoje projekte u kulturi u svezi sa istraživanjima i očuvanju, naime, svoje hrvatske jezične baštine. Pokroviteljem projekta bila je Zaklada Agostine Piccoli koja je tom prigodom promovirala publikaciju „S našimi riči“.

Historijske odnose među Slovacima i Hrvatima i obratno obrazložio je Dr. Jozef Klačka iz Slovačke akademije znanosti iz Bratislave i Z. Holjevac, djelatnik Fakulteta društvenih znanosti u Zagrebu. Predstavljanje naše delegacije bilo je zaokruženo izložbom prof. Jána Botíka s naslovom „Hrvatsko plemstvo u Slovačkoj“.

Umjetnički dio jubilarnog Tjedna ispunila je glumačka skupina iz Ljutova (Bačka) i koncert gradićanskog folklornog ansambla „Štokavci“ iz Čajte u zagrebačkom kazalištu Vidra.

Delegati hrvatskih manjina kod predsjednika RH Stipe Mesića

Na poziv predsjednika Hrvatskog državnog samoupravnog vijeća iz Budimpešte Dr. Mije Karagića prisustvovali smo dijelu rada vijeća 25. 9. 2004. godine u Budimpešti, gdje je prigodno Doc. Juraj Cvečko izložio kraćim izvješćem strukturu organizacije slovačkih Hrvata, o radu i poteškoćama s time u svezi. Za uzvrat (bez teoretiliziranja) bili su nam pojašnjeni uvjeti pod kojima radi njihova samouprava koja prekoračuje naše i najsmjelije očekivanja.

Mnogo je umjeća i snage bilo potrebno Hrvatskoj matici iseljenika, kako bi se održao 10. Tjedan hrvatskih manjina u Zagrebu. Njihovim čelnim predstavnicima, ravnatelju Nikoli Jelinčiću, zamjeniku Domagoju Anti Petriću, voditelju odjela za hrvatske autohtone manjine Hrvoju Salopeku i njegovoj strukovnoj suradnici Mariji Hečimović treba odati dužno priznanje. Pozitivno vrednujem sudjelovanje, disciplinu i stručnost predstavnika i diskutanta na tom forumu. Želim potvrditi, da je Hrvatski kulturni savez zahvaljujući prije svega, radom svog predsjednika našao u Hrvatskoj matici iseljenika, kod političkih čelnika, na najvišim uredima izvanredan dojam i oglas. Tu konstataciju mogu dopuniti potvrdom da je na naslovniči prigodne publikacije posvećene Tjednu, bila otisнутa pjesma hrvatskog pjesnika iz Slovačke Viliama Pokornog – Tice, kao i to, da je prigodom slovačkog dana bila i najveća posjeta. Posjetili su nas djelatnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Instituta za hrvatski jezik, Matice slovačke u Zagrebu, zagrebačkog Sveučilišta (lektorica slovačkog jezika dr. Dobriková sa svojim studentima), profesor Đuro Deželić i već ranije spomenuti predstavnici sprijateljenih mesta i ustanova, zastupnici veleposlanstava iz Bratislave i Zagreba, kao i zastupnici Hrvatskog sabora i brojni drugi posjetitelji.

JOZEF KLAČKA

ANTUN VRANČIĆ

Glasoviti šibenski humanist

Antun Vrančić, pisac, latinist, znanstvenik, diplomat, pečuški i jagerski biskup, ostrogonski nadbiskup, ugarski primas, dvorski kancelar, kraljevski savjetnik u Ugarskoj i kardinal. Nebrojeni atributi zbog kojih ga jednostavno možemo smatrati Europljaninom već u tadašnjim vremenima. Rođen je 29. svibnja 1504. u Šibeniku u Hrvatskoj. Posljedna desetljeća svog života proveo je uglavnom u Slovačkoj. Umro je 15. lipnja 1573. u Prešovu. Prema vlastitoj želji sahranjen je u Trnavi. Na njegovom nadgrobnom spomeniku u crkvi sv. Nikole na latinskom su ispisane osobine koje su ga karakterizirale i krasile – poštene, darezljivost, rječitost, veliko iskustvo.

Antuna Vrančića može se s pravom smatrati najvećim političarem i diplomatom 16. stoljeća na području tadašnjeg carstva i kraljevstva. Velik dio svog plodnog života proživio je u Slovačkoj i to prije svega u povjesnom gradiću Trnavi.

Trnava je usko povezana sa značajnim povijesnim osobnostima Hrvatske. 11. studenog 2004. ovdje je održana svečanost povodom 500. obljetnice rođenja Antuna Vrančića. Priredba se održavala pod pokroviteljstvom veleposlanice Republike Hrvatske u Slovačkoj Andree Gustović Ercegovac i gradonačelnika Trnave Ing. Štefana Bošnáka. U crkvi sv. Nikole kod kamenog epitafa A. Vrančića gradonačelnik je Trnave otvorio tu svečanu priredbu. Sudionici su odali počast njegovu spomen položivši vijence pred epitaf.

Svečanosti su nazočili metropolit Slovačke nadbiskup Ján Sokol, rektor Sveučilišta u Trnavi Prof. Peter Blaho kao i predstavnici Muzeja grada Šibenika iz Hrvatske koji su sa sobom do-

Martin Kolunić Rota, *Antun Vrančić*

Grb obitelji Vrančić

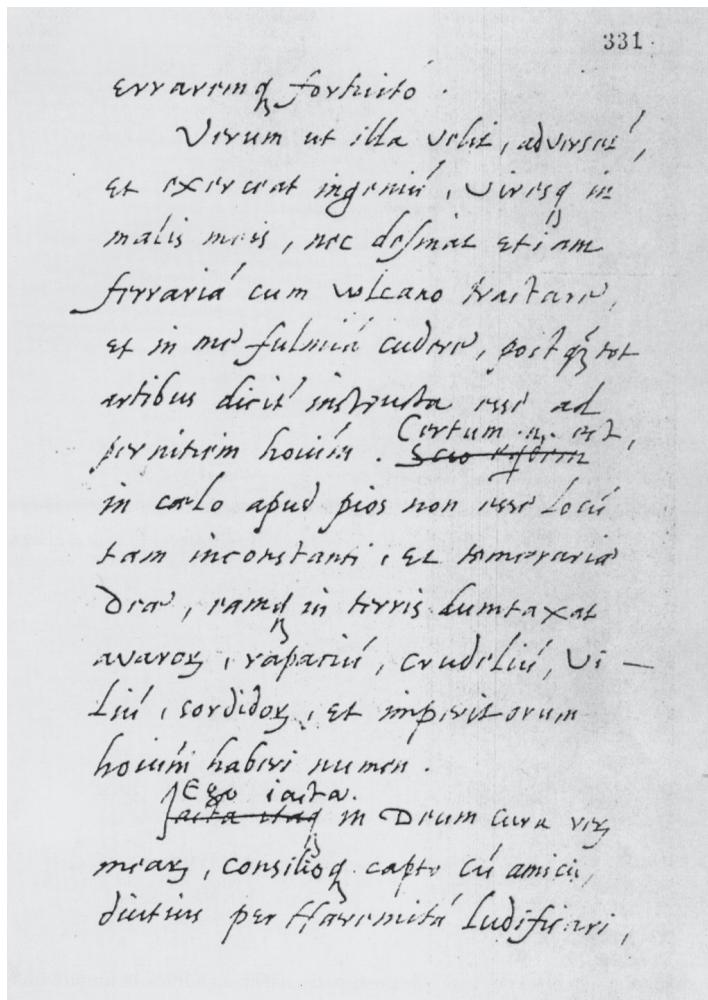
nijeli i u Trnavi predstavili dio izložbe posvećene 500. godišnjici rođenja svog sugradanina Antuna Vrančića. Tu je izložbu u Šibeniku organizirao Muzej povodom Međunarodnog dana muzeja.

Nadgrobni spomenik Antuna Vrančića u Crkvi sv. Nikole u Trnavi

Crkva sv. Nikole u Trnavi, mjesto vječnog počinka Antuna Vrančića

U sklopu te svečanosti održano je predavanje u dvorani gradske vijećnice. Osobnost Antuna Vrančića prisutnima je predstavio Prof. Dr. Vladimir Vratović iz Filozofskog fakulteta u Zagrebu, latinolog koji se u svom

znanstvenom radu bavi rimskom književnošću i hrvatskim piscima koji su pisali latinski. Antun Vrančić je svoje rade, ali i poeziju, uglavnom ljubavnu, pisao na latinskom. Ulomci njegovih djela, pisanih, naravno, vlastoru-

Izložba posvećena 500. godišnjici rođenja Antuna Vrančića

čno, predstavljeni su na izložbi u prostorima vijećnice.

Sliku osobnosti europskog formata dopunio je u svom koreferatu Prof. Dr. Jozef Šimončič, CSc., profesor na Sveučilištu u Trnavi koji se bavi prije svega crkvenom poviješću.

Svečanost je zaključio gradonačelnik Trnave svečanim prijemom koji je organizirao u Dvorani za vjenčanje trnavske vijećnice.

Na kraju nam preostaje da ponovimo da je Antun Vrančić bio Hrvat, a jednako tako i Europljanin. Vrijedilo bi razmislići o tome bi li i Slovački narodni muzej možda trebao pokazati interes za izložbu posvećenu takvoj osobnosti. Kompletna izložba instalirana je u Muzeju grada Šibenika u Hrvatskoj.

JOZEFÍNA ČOREJOVÁ

OŽIVLJENE DAVNE VEZE

Bratislavski gradski dio Devínska Nová Ves u zajedništvu s Hrvatskim kulturnim savezom u Slovačkoj, Hrvatskim kulturnim društvom iz Devínske Nove Vesi zajedno s voditeljstvom skanzena Niedersulz u Donjoj Austriji (Weinviertl – vinska četvrta) pripremili su 19. setembra ove godine nesvakidašnji pothvat.

Svrhom je, nime, bilo pomoći obnovi nekadašnjih odnosa Zahorske oblasti s oblašću Donje Austrije. Primjerice Devínska Nová Ves nekad je imala veoma čvrste odnose sa selima i naseljima, sve tamo do Beča, posebice sa stanovništvom hrvatskog podrijetla, što je rezultiralo uzajamnim međuobiteljskim odnosima, cirkulacijom radne snage prigodom sezonskih radova, gospodarstvenim aktivnostima i tome sl. Povijesna zbivanja potpuno prekidaju te odnose.

Agentura za potporu regionalnog razvoja uz Ministarstvo izgradnje i regionalnog razvoja SR, dodjelom granta gradskom dijelu Bratislave-Devínska Nová Ves omogućiti će učinkovite korake k postepenom obnavljanju prekinutih kontakata, najme, stvoriti informacijsku bazu za uzajamno upoznavanje „nepoznatih susjeda“ s druge strane rijeke.

Septembarski susret u Niedersulz-

Golubjínak za domaće golubove

Prije nastupa

Ne samo umjetnošću živ je čovjek

skom skanzenu privukao je posjetitelje ne samo iz Donje Austrije, nego i iz samog Beča, Gradišća (Burgenland), slovačkog Záhoria, te iz južne Moravske. Nakon razgleda skanzena učasnici i gosti mogli su s užitkom razgledati umjetničke narodne rukotvorine, čipke, vezove i uz ostalo kušati tradicionalna jela i pića. Ključnim dijelom programa tog dana, bio je pregled izloženih narodnih nošnji povezan sa dražbom.

Učasnici i gosti iz Devínske Nove Vesi (dva autobusa), osim što su prikazali svoje rukotvorine: čipke, vezove i širok assortiman medenjaka, domaćih kolača i peciva, prikazali su i izvadke iz svojih bogatih programa. Predstavili su se ansambl Rosica, Črip i Grbarčićeta.

Dvije skupine, Rosica i Grbarčićeta odmah su nakon svojih nastupa u skanzenu Niedersulz, otišli u Beč, gdje su u bečkom Prateru u okviru proslave Hrvatskog kiritofa predstavili svoje umijeće.

V. P.

Ponuda medenjaka

KAKO SAM POSTAO KOLEKCIJONAROM

Autora ovog članka ne treba čitateljstvu posebno predstavljati. Poznajemo ga kao podpredsjednika Društva slovačko-hrvatskog prijateljstva, agilnog organizatora brojnih kulturnih aktivnosti, a prije svega kao oduševljenog kolekcionara povjesne baštine s obzirom na hrvatsku komunitu u Slovačkoj.

Branko Stapar – Agramer rodio se 20. 7. 1939. godine nedaleko Petrinje. Školske godine proveo je u Zagrebu. Završivši studije na poznatoj zagrebačkoj Školi primijenjenih umjetnosti skrasio se 1969. godine u Sv. Juru gdje i danas živi s obitelji. Odradio je svojih 30 radnih godina kao „výtvarník – dizajnér“ na Slovačkoj televiziji. Kao i nekada, tako se i danas bavi svojim hobijima. Skupljeni materijal nije ostajao tek mrtvim študijnim materialom. Branko Stapar je bio i autrom nekoliko javnih izložbi s historijskom tematikom: izložba o povijesti Sv. Jura, izložba o svetojursko-petrinjskom plemstvu, izložba kulturne baštine sela Hrvatski Grob i specijaliziran pregled hodočasničko-proštenjarskog središta u Marijanki. Tu izložbu osim u prostorijama Veleposlanstva Republike Hrvatske mogli su vidjeti i posjetitelji u Pezinku kamo je izložba bila prenesena iz Bratislave.

Mojom interesnom sferom u okviru slobodnog vremena (kojeg kao penzioner danas imam na pretek) bila je historija i sve ono, što se dotalo, ili bilo vezano uz povijest. Pratilo me je to od djetinstva, prati me to i danas.

Profesionalno vezan uz umjetnost, koju sam studirao u Zagrebu, svoje sam kasnije domete dostizao tek dolaskom u Slovačku, postavši svetojurskim zetom i zaposlivši se na Slovačkoj televi-

Privatni muzej Branka Stapara

ziji. Radom u toj instituciji uspjelo mi je skupiti mnoštvo teoretskog znanja i pojedinosti za mene velike praktičke vrijednosti. Kao grafičar i umjetnički dizajner specijalizirao sam se za filmski rad uz koji su se vrlo dobro uklapala moja historijska saznanja, zapravo, koristio sam se mnogim pomoćnim povjesnim disciplinama. Pomagala su mi saznanja iz heraldike, sfragistike, diplomatičke, paleografije i numizmati-

ke. Poslom sam se kretao uzduž i po-prijeko Slovačkom, mnogo toga video, opipao, naučio i zapisao. Tako su mi ustvari, redovit posao televizijskog namještenika uz ljubav prema starinama postali „hobby“, nešto najljepše, što si čovjek može poželjeti.

Radom na „historijskim temama“ uz moj kolekcionarski rad i vječito skupljanje, banalno nevažnih stvari, priveli su me jednog dana na ideju, kako bi bilo potrebno i korisno započeti specijalizirano raditi na očuvanju kulturne baštine mojih sunarodnjaka, slovačkih Hrvata, koji stigoše otprilike 450 godine prije mene u ove krajeve. Naime, i sam pripadam krajevima odakle se do-seliše prvi hrvatski kolonisti. To je onaj dio krajine, koji se proteže od gradova Siska i Petrinje južnim pravcem prema Hrvatskoj Kostajnici, i koji danas nazivamo Banovinom a južniji dio povjesnim Pounjem.

Na samome početku fascinirala me je brojnost hrvatskih (arhaičnih) prezimena po brojnim grobljima, telefonskim imenicima, ili prilikom brojnih svakodnevnih upoznavanja i druženja. Kako su mi sela Hrvatski Grob i Šen-

Nastavljanje na str. 12.

HRVATSKI DANI U ČUNOVU

Prik vikenda 23. i 24. listopada ovoga ljeta su se u Čunovu održali jur tradicionalni Hrvatski dani u selu, treti po redu. Pozvani su bili gosti iz Hrvatske, Ugarske i Slovačke.

Subotu u jutarnji ura su u Čunovo došli časni gosti iz Buševca iz Hrvatske. Selo Buševec se nalazi 25 km južno od Zagreba na području, ko se zove Turopolje. Ogranak Seljačke slove – domaće folklorne društvo, čuva nek običaje iz Turopolja, ali takaj iz cijele Hrvatske. Prijateljski vezi Čunovcev s Buševčanima su počeli zahvaljujući medjunarodnom tamburaškom festivalu, na kom su Čunovski bećari jur dva puta sudjelovali. Čunovci su prijatelje iz Hrvatske lipo primili i pripravili su im ručenje. Potom su Buševčani išli pogledat Požun.

U 18,00 je počeo bogati kulturni program. Program su otvorili Čunovski bećari s njihovim kolom starih čunovskih jačak, ko je u Čunovu imalo svoju premijeru. Gosti Čunovcev Ogranak Seljačke slove iz Hrvatske su publiku predstavili turopoljske svadbene običaje (Turopoljski mladečki) i seljačke običaje iz sela Draganić (Ajde cure u kolo), plese i jače iz Dalmacije i Medjimurja a za kraj su buševski tamburaši odsvirali nekoliko lipih jačak. Slijedeći sudjelovnici Hrvatskih dan u Čunovu su bili Koljnofski tamburaši i ženska klapa iz Koljnofa, ki su zajačili nekoliko gradišćanskih i dalmatinskih jačak. Šurijski tamburáši su si za publiku pripravili 11 hrvatskih i moravskih jačak. Skupna koreografija „Ajmo mi u kolo“, ke člani su iz trih sel u Slovačkoj (Devinsko Novo Selo, Šenkvice i Čunovo) je na Hrvatski dani u Čunovu imala svoju drugu premijeru.

Po kulturnom programu je slijedila večera – svaki je imao mogućnost kušat izvanredne čunovske specijalitete iz klanja svinje. Na zabavi je svirao Petar Moger iz Osijeka a ako i ovo nije komu bilo dost, znao je probat sriću u tomboli i dobit jednu od 60 nagrada.

Nedjelju, 24. listopada se je u 10,30

Crkva u Maria Dreieichen (Donja Austrija)

Ogranak Seljačke slove iz Hrvatsko-folklornog društva Buševec predstavilo je turopoljske svadbene običaje

održala sveta maša, na koj su Celjanskoj Divici Mariji u nošnja svirali Čunovski bećari. Po maši i svečanom nedjeljnom objedu su prijatelji iz Buševca krenuli na put domom u Hrvatsku.

D. MAÁSZOVÁ

Iz nastupanja
folklorne
društva Buševac
u Čunovcu

Slika za uspomenu
na Hrvatske dane
u Čunovcu 2004

2. MEDJUNARODNI TAMBURAŠKI FESTIVAL BUŠEVEC

Petak, 2. srpnja pred objedom strefili su se Čunovski Bećari skupa s tamburašku sekciju grupe Črip iz Devinskoga Novoga Sela pred kulturnim domom u Čunovu, da skupa krenu va selo Buševec, ko se nalazi južno od grada Velike Gorice, ki je 18 km udaljen od glavnog grada Zagreba. Cesta autobusom je trajala jako dugo, ali i tako smo svi imali još svenek dost energije za stvaranje i jačenje va autobusu. Kad smo navečer došli, naši gostitelji su nas jurčekali i veljek su nas razdiljili va obitelje, pri kih smo stanovali.

Subotu u deveti jutro smo prošli s ostalimi sudioniki festivala na izlet. Najprije smo bili u gradu Velika Gorica, kade smo bili va Turopoljskom muzeju i pogledali smo turopoljske narodne nošnje i poslušali smo kako su Turopoljci jednoč živili. Pak smo posjetili selo Ščitarjevo, kade se je pred dvi ti suć ljeti nalazilo rimske naselje Andautonija. Najveć su nas interesirali stari rimske pribori, rimska stakaoca i način, na ki su stari Rimani pekli kruh. Dalje smo putovali u grad Sveti Ivan Zelina, ki se nalazi na Zelinskoj vinskoj cesti i poznat je po jako dobrom vinu. U Svetom Ivanu Zelina nismo mogli pozabit na muzej vina, i za tim smo si pogledali predivnu crkvu svetoga Ivana ka je bila zgradnjena u dvanajstom stoljeću.

*Dokumentarne snimke
iz 2. medjunarodnog
tamburaškog festivala
u Buševcu*

U poznatom restoranu Ljubekov gaj smo imali pripravno malo okripljenje za tijelo, kušali smo izvanredno vino i tipično jilo iz zelinske oblasti – šunku, sir i sirenje. Kad smo se vratili u Buševec, smo prvo malo počivali i pripravljali smo se na najvažniji dio cijelog izleta u Hrvatsku – na nastup. O 20,00 uri je

počeo svečan galaprogram, na kom su nastupale različne tamburaške grupe iz Hrvatske i iz inozemstva: Hrvatski dom Wels iz Welsa u Australiji, HKD Napredak iz Kreševa u Bosni i Hercegovini, KUD Dobreć iz Dobreća u Sloveniji, tamburaška škola Batorek iz Osijeka i Cleveland Juniors Tamburica iz Clevelanda u SADu. Gradišće su zastupale tri grupe, s toga dvi iz Slovačke: KUD Zviranjak iz Priske u Ugarskoj, FG Črip iz Devinskoga Novoga Sela u Slovačkoj i Čunovski Bećari iz Čunova u Slovačkoj. Publika je bila oduševljena poznatimi gradišćanskimi jačkami i tako je glavnu nagradu – bisernicu – dobila grupa Črip zi slijedećim programom: Ej javore, javore; Ja sam junak; Djed babu ruja i Divojčica mlada. Čunovski Bećari su na programu odsvirali poznate čunovske jačke: Okolo Ivanca; Kad sam se na vojnu spravlja; Bila j' škura noćica; Zvana luga zelenoga; Izvana Čunova i Va čunovskom gornjem kraju. U slobodnom dijelu programa nastupali su FA Šiljakovina iz Šiljakovine i Ogranak seljačke sluge iz Buševeca. Po kulturnom programu je slijedila zabava, ka se je održala pod vedrim nebom i trajala je do jutra.

Nedjelju su Čunovski Bećari svojom igrom na tamburici ulagodili atmosferu na svetoj maši va novozgradjenoj buševečkoj crikvi i oduševili domaćine. Po maši smo se od svojih gostiteljev oprostili i krenuli smo na put domom.

Prijatelji iz Buševeca su pripravili predivan program i nam su ostale lipe osjećaje i veselimo se na slijedeći susret, sada jur u Čunovu.

DANICA MAÁSZOVÁ

LJETNA ŠKOLA HRVATSKOGA FOLKLORA

PUČIŠĆA – otok BRAĆ

U selu Pučišća na otoku Braču se je od 16. do 27. kolovoza održala jur tradicionalna Ljetna škola hrvatskoga folklora, ove godine s tematikom dinarskoga područja. Sudjelovalo je već od 70 polaznikov iz cijelog sveta: iz Australije, Novoga Zelanda, Kanade, SAD-a, Nizozemske, Slovenije, Slovačke, Ugarske, Vojvodine, Bosne i Hercegovine i naravno iz cijele Hrvatske. Gradišće su ovput zastupali 4 Hrvati iz Slovačke i Ugarske: gajdaš grupe Črip iz Devinskoga Novoga Sela, primašica tamburaške grupe Čunovski Bećari i dvi tamburašice iz Koljnofskih tamburašev. Polaznici su se mogli prijaviti u jednu od trih grup predavanja: ples, tambure i tradicijska glazbala. Voditelj škole tamburanja je bio Siniša Leopold, dirigent tamburaškoga orkestra HRT i njegov asistent je bio Dražen Šoić, primaš sastava Lam-paši, ki je u lipnju podučavao mlade tamburaše na tamburaškom tečaju u Šopronu. Školu tradicijskih glazbal je vo-

dio Stjepan Večković, solist ansambla „LADO“. Polaznici ove grupe su imali mogućnost naučiti se sve o sviranju na gajda, duda, mihu, roženici, sopila, lijerici, diplici, dvojnici i šurlici. Plesačem su predavali poznati stručnjaci: Andrija Ivančan, Vido Bagur, Nenad Milim, Miro Šilić, Goran Knežević, Branko Šegović, Josip Forjan i Ivan Kršek. Dakle, i plesači su imali priliku da u svoja društva donesu sve ča su naučili o plesu i nošnji od Like prik otoka Paga i Ugljana ča do Bosne. Škola folklora završila je svečanom završnom priredbom, ka se je održala petak 27. kolovoza ispred crikve u Pučišću. Dio programa su bili lički plesi i pjesme uz pratnju tambure samice, dalje plesi iz Primoštena, iz sela Ražanac u blizini Zadra i iz otoka Paga. Svi su bili oduševljeni prelipom svirkom tamburašev i predvremenim nošnjama.

Ali škola folklora, to nisu samo ure vježbanja i muke, nego i ure druženja i pjevanja uz glazbu tamburašev i to još do jutarnjih ur. Iz otoka Broča, kako bi rekli domaćini, si svi nosimo samo lipe doživljaje i nadamo se da će nam svim uspit to, za ča se svi toliko trudimo – da i dalje čuvamo naš hrvatski identitet i da na druge generacije prenosimo hrvatsku narodnu baštinu i prelip hrvatski jezik.

D. MAÁSZOVÁ

Kako sam postao kolezionarom

(Nastavak iz 7 str.)

kvice bili najbliži, svu svoju pozornost sam usredotočio na ta dva lokaliteta, želeći saznati i skupiti što najviše materijala za jednu cijelovitu zbirku. Pomođe su mi i burze „starog odpada“, specijalizirane aukcije, s kojih sam se vraćao presretan, ako mi je uspjelo naći, otkupiti, mijenjati poneki predmet, vezan uz hrvatska sela, pojedine osobe, ili povjesna zbivanja. U tridesetak godina mnogo sam skupio knjiga, dokumenta, uporabnih predmeta, svega onog, što je moglo upotpuniti jednu omanju zbirku – mali muzej. Ipak najveći trud sam posvetio traženju i iskopavanju predmeta (artefakata) kulturne baštine sela Hrvatski Grob i Šenkvice. Godinama sam brazdio uzduž i poprijeko po preoranim njivama i poljima ispod Zrinske guore, Kandije, uz puotok Sisek, lutajući Šumarcima i lugovima od Groba do Šenkvice i od Viničnog prema Blatnom i Sencu. Na starim zaboravljenim putovima, preoranim cestama i kultiviziranim „divljinom“

pronalazio sam nekad više, nekad manje, razne predmete s pripadnošću 16. i 17. stoljeću. Zanimale su me stvari, predmeti iz onog vremena, doseljenja prvih hrvatskih doseljenika.

Danas, kada promatram sve nađeno, opisano i popisano, očišćeno i konzervirano, primoralo me je da te iste predmete komparativno usporedim sa istovjetnim predmetima nađenim u istim razdobljima, ali na tlu današnje Hrvatske. I došao sam do veoma važnih i nadasve zanimljivih podataka, koji se nalaze u fazi sređivanja i biti će okosnicom neke od mojih budućih izložbi. Sav taj moj hobistički rad potporen stručnom literaturom iznjedrio je još jednu mogućnost zaokruženog rada o Hrvatima u Slovačkoj, koji se sastoji od dokumentacije o podrijetlu pojedinih hrvatskih prezimena. Želio sam što više saznati o predjedivskim ognjištima u staroj domovini o selima, naseljima i gradovima odakle potekuši brojni naši nositelji prastarih hrvat-

skih prezimena. Svi Vikffy, Zaboky, Pozsgay, Jaicay, Dozseffy ili Jendeki su ustvari Vojkovići, Zabočani, Požežani, Jajčanići, Deževići i Jarčani. Da pače i sami Hergotti ustvari su Hergotići iz krajeva šibenskog zaleđa, i tako bih mogao nabrajati mnoga više manje poznata prezimena. Kako se uvjek nađu pojedini Tomaši koji ne vjeruju, svu sam svoju dokumentaciju podupro brojnim dokaznim materijalima iz same Hrvatske komparirajući frapante podudarnosti o kojima nitko nije pisao zapravo, se nije ni zapodijevao. Možda će jednog dana zanimati nogometni Soviča njegovo hercegovačko podrijetlo, ili „silaka“ Barbarića njegovi preci iz dalmatinskog zaleđa. A tako bi to išlo u nedogled.. A što će jednom biti s tim materijalima, vidjeti ćemo. Pravilo govori da svaka stvar pripada mjestu svog nastanka. Stoga i nadalje skupljam, kolezioniram, oprашujem zajedničku nam povjerenu baštinu.

BRANKO STAPAR AGRAMER

KAKO GOVORIMO?

Približno se u osamdesetak naselja u Slovačkoj tijekom 16. stoljeća govorilo hrvatski. Do današnjih dana sačuvala su se hrvatska narječja tek u četiri. To su Jarovce, Čunovo na desnoj obali Duava, kao i Devínska Nová Ves te Chorvátsky Grob, položeni na lijevoj dunavskoj obali.

Ova narječja se već u prvom trenutku slušanja – i bez lingvističko-znanstvenih poniranja – naizmjenično dosta razlikuju. Nije u tome samo pitanje podrijetla nekadašnjih hrvatskih naseljenika i njihove pripadnosti određenoj govornoj skupini. Tu različitost nalazimo i u odrazima raznih assimilacijskih stupnjeva odnosno u utjecajima, naime, slovačkog jezičnog okvira ali također i mađarske odnosno nje-mačke jezične okoline.

Predloženi uporedni rječnik hrvatskih govora u Slovačkoj trebao bi podastrijeti osnovnu sliku o njihovim razlikovnim odlišnostima. Zbog vremenskih i tehničkih razloga napustilo se od označavanja naglasaka pojedinih lokaliteta, od gra-

matičkih odrednica riječi i od semantizacije odnosno eksemplifikacije.

Za usporedbu uvodimo uz svako geslo i njegov hrvatski i slovački oblik. Kod pojedinih natuknica uvodimo ekvivalente ovim redom: hrvatski književni oblik, slovački (označeni sa *), hrvatskogrobski – HG, devinskonovoveški („novosielski“) – NS), čunovski – Č i jarovski (hrvatskojandropski) označen sa znakom HJ).

Kod uređenja rječnika koristili smo publikaciju Sanje Vulić i Bernardine Petrović: Govor Hrvatskog Groba u Slovačkoj; Korabljica, Prinosi za povijest književnosti u Hrvata, br. 5, godište IX, Zagreb 1999.

Naši suradnici: u Čunovu – supruzi MVDr. Ján Maász i g. Alžbeta Maászová; u Jarovcima – g. Katarina Nováková, Mária Némethová, Rozália Szabová i Katarina Némethová. Devinskonovoveške i slovačke ekvivalentne obradio je Viliam Pokorný, autor rječnika.

Mali usporedni rječnik hrvatskih govora u Slovačkoj

A

a, i * a HG a NS a, tr, i Č a, i. tr HJ a, i, tr
Advent * Advent HG Advent NS Advient Č Advent
 HJ Advienat
andeo * angel HG andgel NS andgel Č andjeo HJ andgel

B

bacati * *hádzať* HG hitat NS hitat Č hitat HJ hitat
bačva * *sud* HG bečka NS bačva Č bačva HJ bačva
baka * *babka* HG bapka NS baba, babka Č baba HJ baba
baterijska svjetiljka * *elektrický lampáš* HG baterka NS
 batrija Č patrija HJ patrija
bazga * *baza, čierna* HG baz NS bazag Č bazag HJ bazag
bez * *bez* HG bez NS bez, prez Č bez, prez HJ prez
bijel * biely HG beli NS biel Č bio HJ bijeli, bijeo
biti * *byť* HG bit NS bit Č bit HJ bit
blagdani * *sviatky* HG svetki NS svietki Č svjetki
 HJ svjetkci:
 ■ sv. Andrije (30. 11.) * *sviatok sv. Ondreja* HG Ondrej
 NS Ondrej, Jandre Č Andrej, Jandre HJ sv. Jandre
 ■ Badnjak (24. 12.) * *Štedrý deň* HG Ščedri dan
 NS Badnjak Č Badnjak HJ Badnjak
 ■ Bijela nedjelja * *Kvetná nedel'a* HG Bela nedila
 NS Macicna nedilja, Biela nedilja Č Macicna nedilja
 HJ Macicna nedilja
 ■ Božić * *Vianoce* HG Vanoce, Božič NS Božitje (24.-27.
 12.), Božitj (25. 12.) Č Božić HJ Božić (25. 12.)
 ■ Duhovi * *Svätodušné sviatky* HG Duhova nedila, Duhov
 pondilak NS Duhuova (Duhuova nedilja, Duhuov pondiljak)
 Č Duhi HJ Duhu
 ■ Dušni dan * *Dušičky* HG Dušičke NS Dušice
 Č Mrtvih guod HJ Mrtvih guod
 ■ Gospe Žalosne (15. 9.) * *Sedembolestnej panny Márie*
 HG Sedembolesna Pani Marija NS Siedambolesna Marija
 Č Sjedambolesna Marija HJ Žalosna Divica Marija

- Ivana Krstitelja (24. 6.) * *Ján Krstiteľ* HG Jan Krstitel
 NS Jan Krstitelj Č Ivan Krstitelj HJ Ivan Krstitelj
- Ime Marijino (12. 9.) * *Mena Pannej Márie* HG Mena
 Pani Marije NS Jime Marijino Č Jime Marijino HJ Jime
 Marijino
- sv. Ivana apostola i evanđelista (27. 12.) * *Jána* HG Jana
 NS Ivane Č Ivana HJ Ivana
- sv. Jakova (25. 7.) * *Jakub* HG Jakub NS Jakov
 Č Jakov HJ Jako
- ✉ sv. Josipa (19. 3.) * *Jozef* HG Jozef NS Jozef Č Jožef
 HJ Juožef
- sv. Jurja (23. 4.) * *Juraj* HG Juraj, Jura NS Jurieva
 Č Jurjeva HJ Jurjeva
- sv. Katarine (25. 11.) * *Katarína* HG Katerina
 NS Katerina, Katarina Č Katarina HJ Katarina
- sv. Margarete (13. 7.) * *Margréta, Margita* HG Margreta
 NS Margreta Č Margite HJ Margita
- sv. Marka (25. 4.) * *Marek* HG Marek NS Markuova
 Č Marek, Markova HJ Markova
- sv. Martina (11. 11.) * *Martin* HG Martin NS Martin,
 Marcin Č Martinja HJ Martin, Martinja
- sv. Mihovila (29. 9.) * *Michal* HG Mihal NS Mihal,
 Mihuolje Č Mihuolja HJ Mihuolja
- sv. Nikole biskupa (6. 12.) * *Mikuláš* HG Mikulaš
 NS Mikula, Mikulaš Č Mekula HJ Mikula
- Nova godina * *Nový rok* HG Novo leto NS Nuovo lieto
 Č Nuovo ljeto HJ Nuovo ljeto
- Pepelnica * *Popolcová streda* HG Popelna sreda
 NS Piepelnica, Piepelna srieda, Čista srieda Č Čista srijeda
 HJ Čista srijeda
- sv. Petra i Pavla (29. 6.) * *Peter a Pavol* HG Petra-Pavla
 NS Petruova Č Petruova HJ Petruova
- Rođenja Isuova * *Narodenie Krista Pána* HG Narodjenje
 Krista Pana NS Buožje narodjenje, Božitj Č Buože
 narodjenje HJ Kristuševo narodjenje

- Spasovo * *Nanebovstúpenie Pána* HG Božestupenje
NS Nanebostupenje Č Vanebostupljenje HJ
Vanebozastupljenje
- Srca Isusova * *sviatok Božského Srdca Ježišovho*
HG Bosko Srce NS Boškuo Srce Č Srce Jezušovo HJ Srce
Ježušovo
- Stara godina (31. 12.) * *Silvester* HG Silvestr NS Staro
ljeti, Sivestr Č Staro ljeto HJ Staro ljeto
- Svih svetih (1. 11.) * *Všetkých svätých* HG Sih svetih
NS Sih svetih Č Sih svjetih HJ Sih svjetih
- Svjećnica * *Hromnice* HG Hromnice NS Svitnjica,
Hromnice Č Svićnica HJ Svićnica
- Sv. Trojstva * *sviatok Svätej Trojice* HG Trojica
NS Svieta Trojica Č Svjeto Trojstvo HJ Svjeto Trojstvo
- Tijelovo * *sviatok Božieho Tela* HG Bože telo
NS Tieluova Č Tjelova HJ Tjelova
- Uskrs, dan Kristova uskrsnuća * *Vzkriesenie*
HG Skrišenje NS Skrišenje Č Guoristanje HJ Kristuševo
guoristanje
- Uskrsna nedjelja * *Veľkonočná nedela* HG Velkonočna
nedela NS Vazmiena nedilja Č Vazmjena nedilja
HJ Vazmjena nedilja
- Uskrsni pondeljak * *Velkonočný pondelok* HG
Velkonočni pondelak NS Vazmieni pondiljak (Vazmiena nedilja
+ Vazmieni pondiljak = Vazma) Č Vazmjeni pondiljak HJ
Vazmjeni pondiljak
- Uznesenja Marijina (Velika Gospa, 15. 8.) * *Nanebovzatie
Panny Márie* HG Marija Nanebovzata NS Nanebozietje
Marije Č Vanebostupljenje Blažene Divice Marije
HJ Vanebostupljenje Blažene Divice Marije
- Veliki četrtak * *Zelený štvrtok* HG Zeleni četrtak
NS Zeljeni četrtak Č Zeleni četrtak HJ Veliki četrtak
- Veliki petak * *Veľký piatok* HG Veliki petak NS Vieliki
pietak Č Veliki pijetak HJ Veliki pijetak
- blagoslívljati** * *svätiť, posviacat'* HG posvičat NS svetiť
Č blagoslavlji, svetiť HJ svetiť
- bljesak, munja** * *blesk* HG blesk NS blesk Č strijela
HJ strijela
- blizu** * *blízko* HG blisko NS blisko Č blizu HJ blizu
- boca** * *fľaša* HG flaša NS flaška, fluoša Č fluoša HJ
fluoša
- bog** * *boh* HG bog NS buog Č buog HJ buog
- bogat** * *bohatý* HG bogati NS bogat Č bogat HJ bogat
- bolestan** * *chorý* HG betežni NS betiežan Č bitiežan
HJ nemuočan, nevuoljan
- bolnica** * *nemocnica* HG nemočnica NS špital Č špitao
HJ špitao
- boljeti** * *boliet'* HG bolit NS bolit Č bolit HJ bolit
- brada** * *brada* HG brada NS brada Č brada HJ brada
- braniti** * *brániť* HG branit NS branit Č branit HJ branit
- brašno** * *múka* HG muka NS muka Č muka HJ muka
- brat** * *brat* HG brat NS brat Č brat HJ brat
- Bratislava** * *Bratislava* HG Požon NS Požuon, Bratislava
Č Požon, Bratislava HJ Požuon, Bratislava
- brazda** * *brázda* HG brazda NS brazda Č brazda
HJ brazda
- breskva** * *broskyňa* HG briskva NS briskva Č briskva
HJ briskva
- brijeg** * *vŕšok* HG brig NS brig, brižitj Č brižić HJ brig,
brižić
- brz** * *rýchly* HG friški NS frižak Č frižak HJ frižak
- brzo** * *rýchlo* HG friško NS friško Č friško HJ friško
- buha** * *blcha* HG buha NS buha Č buha HJ buha
- buketić** * *kytička, kytka* HG kitica NS pukieta Č kitica
HJ puget

bukva * *buk* HG buk NS bukva Č buk HJ buk

C

- cesta** * *cesta* HG cesta NS ciesta Č ciesta, put HJ ciesta,
put
- cigaretá** * *cigaretá* HG zorka NS cigaretla Č cigaretli
HJ cigaretli
- cijepljen** * *štopený* HG cipeni NS cipen Č cipljen
HJ cipljen
- cio, cijeli, čitav** * *celý* HG celi NS ciel Č ceo HJ cieu
- cipela** * *topánka* HG bota NS šuh Č šuoljin HJ šuoljin
- crijep** * *škrídla, škrídlica* HG škrídla NS škrídlička
Č tohcigl HJ tohcigl (pl. -ni)
- crijevo** * *črevo* HG črivo NS črivo Č črivo HJ črivo
- crkva** * *kostol* HG cirkva NS crikva Č crikva HJ crikva
- crn** * *čierny* HG černi NS čieran Č černi HJ črn
- crv** * *červ, červík* HG červ NS črv Č čru HJ čru
- crven** * *červený* HG červeni, črveni NS črljen Č črljen
HJ črljen
- cvijeće** * *kvety (kvietie)* HG cvetje NS cvitje, pero
Č pjernica HJ pjernica, cvijet
- cvijet** * *kvet* HG cvet, kvet NS cviet Č – HJ –

Č

- čarapa** * *pančucha* HG pančuha, pančua NS štumfa
Č štumfa HJ štumfa
- čaša** * *pohár, čaša* HG pohar NS kupica Č staklo
HJ staklo
- čašica** * *pohárik* HG poharak NS stakalce, kupička
Č stakaoce HJ stakaoce
- čelo** * *čelo* HG čelo NS čelo Č čelo HJ čelo
- češnjak** * *cesnak* HG cesnak NS česan Č česan HJ česan
- četiri** * *štyri* HG štiri NS četire Č četire, štire
HJ četire, štire
- četiristo** * *štvristo* HG štiristo NS četirestuo Č četirastuo,
štirastuo HJ štiristu
- četka** * *kefka* HG kefka NS kefica NS kefica Č ščietka
HJ ščietka, ščietkica
- četrdeset** * *štyridsať* HG štiricet NS četrdesiet
Č četrdesjet HJ četrdesjet
- četrnaest** * *štrnásť* HG štrnast NS četrnajst Č četrnajst
HJ štrnajst
- četvrtek** * *štvrtok* HG četrtak, štvrtak NS četrtak
Č četrtak HJ četrtak
- čizma** * *čižma* HG čižma NS čižma, postuol Č čižma
HJ čižma
- čovjek** * *človek* HG človik NS človik Č človik HJ človik
- čuditi se** * *čudovať sa* HG čudovat se NS čudovat se
Č čudit se HJ čudit se
- čuti** * *počuť* HG čut NS čut Č čut HJ čut
- čuvati** * *chrániť, varovať (deti)* HG čuvat NS čuvat, mierkat
Č čuvat, mierkat HJ čuvat, mierkat

D

- da** * *áno* HG eja, davud NS da, dača Č da, deča HJ da,
deča
- daleko** * *daleko* HG daleko NS daleko Č daleko HJ
daleko
- danás** * *dnes* HG danas NS danas Č denas HJ denas
- dar** * *dar* HG dar NS dar Č dar HJ dar
- daska** * *doska* HG daska NS daska Č daska HJ daska
- daska za pranje** * *piest* HG pretjak NS pretljača Č – HJ –

dati, staviti * *dať* HG dat NS dat Č dat HJ dat
davati, stavljati * *dávať* HG davarat NS davat Č davat
 HJ davarat
debeo * *tlstý, tučný, hrubý* HG debeli, tusti NS debiel, tust
 Č debeo HJ debeo, tust
deset * *desať* HG deset NS dieset Č djeset HJ djeset
desni * *pravý* HG pravi NS pravi Č desni HJ djesni, pravi
devedeset * *deväťdesiat* HG devadesat NS devedesiet
 Č devedesjet HJ devedesjet
devet * *deväť* HG devet NS dievet Č djevet HJ djevet
devetnaest * *devätnásť* HG devatenast NS devetnajst
 Č devetnajst HJ devetnajst
devetsto * *deväťsto* HG devetsto NS dievetstuo
 Č djevetstou HJ djevetsto
dijete * *dieda* HG dite NS dite Č dite HJ dite
dim * *dym* HG dim NS dim Č dim HJ dim
dimnjak * *komín* HG komin NS dimljak Č dimnjak
 HJ dimnjak
djeca * *deti* HG dica NS dica Č dica HJ dica
djed * *ded, dedko* HG dedo, detko NS died Č djede
 HJ djede
djetelina * *datelina* HG jatelina NS ditelina Č ditelina
 HJ ditelina
djevojčica * *dievča* HG divičica NS divičica Č divičica
 HJ divičica
dlan * *dlaň* HG dlan NS dlanj Č dlanj HJ dlanj
doba, vrijeme * *doba, čas* HG doba NS doba, čas Č doba,
 čas HJ doba, čas
dobar * *dobrý* HG dobrí NS duobar Č duobar HJ duobr
dobiti * *dostať* HG dostat NS dostat Č dostat HJ dostat
doći * *prišť* HG dojt NS duojt Č duojt HJ duojt
dolje * *dole, nadol* HG dolí NS zdola, duoli Č zdola, duoli
 HJ uzdoluo, zdola, duoli
doma * *doma* HG doma NS duoma Č duoma HJ duoma
domaći * *domáci* HG domaci, domaći NS domatji
 Č domaći HJ domaći
donijeti * *doniesť* HG donest NS doniest Č donjest
 HJ donjest
dosta * *dost'* HG dost NS dost Č dost HJ dost
drijemati * *triemati* HG drimat NS drimat Č drimat
 HJ drimat
drvce * *drievko* HG drivko NS drive Č driuce HJ driuce
drven * *drevený* HG driveni NS driveni Č drivjen
 HJ drivjeni
drovo * *drevo* HG drovo NS drovo Č drovo HJ drovo
drugi * *druhý, iný* HG drugi NS drugi Č drugi HJ drugi
drugi put * *inokedy, po druhý raz* HG na drugič NS drugda,
 podruguoč Č druguoč HJ druguoč, drugda
drukčije * *ináč, inak* HG inakše NS drugačije Č drugačije
 HJ drugačije
držalo (grablji) * *rúčka, držadlo (hrabľ)* HG ručka
 NS ručka, držalo Č držalo HJ držalo
dub, hrast * *dub* HG dub NS hrast, dub Č hrast, dub
 HJ dub
duboki * *hlboký* HG diboki NS dibuok Č dibok HJ dibok
duga * *dúha* HG duga NS dugovača Č duha HJ sunčeni
 trak
dva * *dva, dve* HG dva, dvi NS dva, dvi, dvuoja (dica)
 Č dva, dvi, dvuoje HJ dva dvi
dvadeset * *dvadsať* HG dvatset NS dvajset Č dvajset
 HJ dvajset
dvanaest * *dvanásť* HG dvanast NS dvanajst Č dvanajst
 HJ dvanajst
dvjesto * *dvesto* HG dvesto NS dvistuo Č dvistu
 HJ dvistuo

dvorište * *dvor* HG dvor NS dvor Č dvor, dvorišće
 HJ dvor
džep * *vrecko* HG žep NS žiep Č žep HJ žep
F
fotografija, slika * *fotografia, obrázok* HG kipac NS kipac,
 fotografija Č kipić, slika, fotografija HJ kipić, fotografija
fotografirati * *fotografovať* HG fotit NS fotografirat
 Č fotografirat HJ fotografirat
G
gdje * *kde* HG gdi NS kade Č kade HJ kade
gimnazija * *gymnázium* HG gimnazijum NS gimnazija
 Č gimnazijum HJ gimnazijum
gladak * *hladký* HG glatki NS gladak Č gladak HJ
 gladak, fajnov
glava * *hlava* HG glava NS glava Č glava HJ glava
glavica * *hlavička* HG glavička NS glacica Č glacica
 HJ glacica
glavní * *hlavný* HG hlavní NS glavní, hlavní Č glavní
 HJ glavní
gledati * *pozerať, hľadieť* HG kukat NS gliedat, čudit se
 Č gliedat HJ gliedat
gljiva * *huba, hríb* HG guba NS guba Č gljiva HJ gljiva
gnijezdo * *hniezdo* HG gnezdo NS gnjazdo Č gnjazdo
 HJ gnjazdo
gnječiti * *stláčať, mliaždiť, vytláčať, lisovať* HG prešovat
 NS gnjavit, priešat Č gnjavit, priješat HJ gnjavit, priješat
godina * *rok* HG leto NS lieto, lieto dan Č ljeto HJ ljeto
gore * *horšie* HG gore NS guore Č gorje HJ gorje
govoriti * *hovoríť* HG gorovit NS gorovit, povidat
 Č gorovit, povidat HJ gorovit, povidat
grablje * *hrable* HG grable NS grablje Č grablje
 HJ grablje
grad * *mesto* HG mesto NS mjesto, grad Č varuoš
 HJ varuoš
grah, grašák * *hrach, hrášok* HG grah NS grah Č grah
 HJ grah
grah, pasulj * *fazuľa* HG fizula NS fržuon Č fržuon HJ
 fržuon
grana * *konár* HG konar NS kita Č kita HJ kita
grmiti * *hrmiet'* HG grmit NS grmit Č - HJ grmit
grob * *hrob* HG grob NS gruob Č gruob HJ gruob
groblje * *cintorín* HG cinter NS cimitier Č cimir
 HJ cimir
grom * *hrom* HG hrom NS gruom, hruom Č grom HJ -
grožđani * *hroznový* HG grozdovi NS gruojzov Č gruozljev
 HJ gruozljev
grožđe * *hrozno* HG grozje NS gruojze Č gruozlje
 HJ gruozlje
guliti * *šúpať, škriabať, olupovať* HG gulit NS gulit Č gulit
 HJ gulit
gusjenica * *húsenica* HG gusenica NS gusienica Č -
 HJ gusinka
guska * *hus* HG guska NS guska Č guska HJ guska
H
hodočašće * *pút'* HG put NS putovanje Č shuodišće
 HJ shuodišće
htjeti * *chciet'* HG htit NS htit Č htit HJ htit, kanit
Hrvatska * *Chorvátsko* HG Horvacko NS Horvacko
 Č Hrvacko HJ Hrvacko

hrvatski * *chorvátsky* HG horvacki NS horvacki Č hrvatski
HJ hrvatski
humka * *vŕšok, kopec* HG kopac NS brižitj Č brižić
HJ brižić

I

i * *a, aj, i* HG i NS a, tr, i Č a, i, tr HJ i, aj, a
ići, hodati * *isti, chodiť* HG it, hodit NS puojt, hodit Č pojт
hodit HJ hodit, pojт, grjet
igla * *ihla* HG igla NS jigla, igla Č jigla HJ jigla
igrati, svirati * *hrat'* HG igrat NS jigrat, igrat Č jigrat
HJ jigrat
igrati se * *hrat'sa* HG igrat se NS jigrat se, igrat se Č jigrat
se HJ jigrat se
ili * *alebo* HG alebo, lebo, ili NS alebo, lebo Č ali HJ ali,
alibo
imati * *mat'* HG imat NS imat Č jimat HJ jimat
ime * *meno* HG ime NS jime.ime Č jime HJ jime
imenovati, nazvati * nazvať, pomenovať HG pomenovat
NS nazvat, jmenovat Č nazvat, jmenovat HJ nazvat,
jmenovat
inje * *inovať, osuhel'* HG striž NS sriš Č sriž HJ sriž
iskočiti * *vyskočiť* HG viskočit NS ziskočit Č van skočit
HJ van skočit
ispiti * *vypiť* HG vipit NS zipit Č spit HJ spit
istegnuti * *vytiahnuť* HG vitegnut NS ztiegnut Č stiegnut
HJ stiegnut
istok * *východ* HG vihod NS vihod Č ishuod HJ ishod
iz * *z, zo* HG z, ze NS z, ze Č z HJ z, zi
izabratи * *vybrať (si), zvoliť (si)* HG zibrat NS zibrat, zvuolit
Č zibrat HJ zibrat
izgledati * *vyzerať (javiť sa), vyzerat' (čakať na niekoho)*
HG vigledat NS zigliedat Č zgliedat HJ zgliedat
izrađen * *urobený, vyrobený* HG delani NS zidielan, udielan
Č zdjelan HJ zdjelan

J

ja * *ja* HG ja NS ja Č ja HJ ja
jabuka * *jablko* HG jabuka NS jabuka Č jabuka
HJ jabuka
jagoda * *jahoda* HG jahoda NS jagoda Č jeper HJ jiepar
jaje * *vajce* HG vajco NS jajce Č jaje HJ jaje
jak * *silný* HG jaki, silni NS čvrst Č čvrst, jak HJ jak
jako, vrlo, veoma * *veľmi* HG jako NS jako Č jako
HJ jako
ako (izraženo, u najvećoj mjeri) * *veľmi, strašne (dobrý, veľký
a pod.)* HG strašno (dobri, veliki) NS strašno (velik, čvrst)
Č jako, strašno HJ jako, strašno
jastuk * *podhlavník, vankúš* HG vankuš NS poštar, poštaritj
Č blazinja HJ blazinja, blazinka
jato * *kŕdeľ* HG šerek NS krđielj, šerieg Č jato, šerjeg
HJ jato, šerjeg
ječam * *jačmeň* HG jačmen NS jarac Č jarac HJ jarac
jedan * *jeden* HG jedan NS jedan Č jedan HJ jedan
jedanaest * *jedenásť* HG jedenast NS jedinajst Č jedinajst
HJ jedinajst
jednak * *jednaký* HG jednaki NS jednak Č jednak
HJ jednak
jednom, jedanput * *raz* HG jednuč NS jednuč Č jednuč,
jedanput HJ jednuč
jeftin * *lacný* HG lacni NS lacin Č lacen HJ lacen
jelo * *jidlo* HG jidlo NS jidlo, hrana Č jilo HJ jilo
jesen * *jeseň* HG jesen NS jiesen Č jesen HJ jesen

jesti * *jeſť* HG jist NS jist Č jist HJ jist
jezero * *jazero* HG jazero NS jazero Č jezero HJ jezero
jezik * *jazyk* HG jezik NS jezik Č jezik HJ jezik
još * *ešte* HG ešče, ješće NS oš Č oš HJ oš
jučer * *včera* HG čera NS čiera Č čier HJ čier
jug * *juh* HG jug NS jug Č jug HJ jug
juha * *polievka* HG polivka NS polifka Č supa HJ supa
jutro * *ráno* HG rano NS rano Č jutro HJ jutro

K

kad, kada * *ked'* HG kad NS kad Č kad HJ kad
kada * *kedy* HG kada NS kada Č kada HJ kada
kakav * *aký* HG kakovi NS kakov Č kakov HJ kakov
kako * *ako* HG kako NS kako Č kako HJ kako
kao * *ako* HG kot NS kod Č kot HJ kot
kapa * *čapica* HG čepica NS kapa Č kapa HJ kapa
karmina * *kar* HG karmina NS karmina Č karminja
HJ karminja
kasan * *neskorý* HG neskori NS kasan Č kasni HJ kasni
kašalj * *kašel'* HG kašal NS kašalj Č kaše HJ kašalj
kašmirov * *kašmírový* HG kašmirovi NS kašmiruov
Č kašmirov HJ kašmirovi (rupčič)
kava * *káva* HG kava NS kava Č kafe HJ kafe
kći * *dcéra* HG cerka, kcer NS ktji Č kćier HJ kćier
kiseo * *kyslý* HG kiseli NS kisiel Č kiseo HJ kiseo
kiselo mljeko * *kyslé mlieko* HG sedeno mliko NS kisielo
mliko, siedeno mliko Č kiselo mliko HJ kiselo mliko
kisnuti (tijesto) * *kysnúť* HG kisnut NS kisat Č kisat
HJ zihajat
kišiti * *pršať* HG pršat NS pršat, curit Č pršat HJ curit
kišobran * *dáždnik* HG parazol NS parazol Č širm
HJ širm
klica * *klík, klíček* HG klica NS klica Č klica HJ klica
klupa * *lavica* HG klup NS klup Č klup HJ klup
kljun * *zobák* HG dzobak NS kljun Č kljunj HJ trubac
ključ * *kľúč* HG kluč NS ključ Č ključ HJ ključ
ključanica * *kľúčka* HG klučka NS ključanka Č ključenka
HJ ključenka
knjiga * *kniha* HG kniha NS knjiga Č knjiga HJ knjiga
knjižica * *knižka* HG knižica NS knjižica Č knjižica
HJ knjižica
kobasica * *klobása* HG klobaska NS klobasa Č kovasica
HJ kubasica
kocka * *kocka* HG kocka NS kuocka Č kocka HJ kuocka
kokoš * *slepka* HG kokoša NS kuokoš Č kuokoš
HJ kuokoš
kola (seljačka kola) * *voz* HG voz NS vuoz Č kola
HJ kola
kolač * *koláč* HG kolač NS kolač Č pajglj HJ pajglj
koliko * *kolko* HG kuliko NS kuliko Č koliko HJ kuliko
koljeno * *koleno* HG koleno NS koljeno Č koljeno
HJ koljeno
kolo * *koleso* HG koleso NS kuolo, kotač Č kotač
HJ kotač
kolovoz * *august* HG august NS august Č augustuš
HJ augustuš, august
kolovrat * *kolovrat* HG kolovrat NS kolovrat Č kolovrat
HJ kolovrat
komarac * *komár* HG komar NS komar Č komar
HJ komar
konac * *nit'* HG konac NS konac Č konac HJ konac
konoplja * *konope* HG konopa NS konuoplje Č konuoplje
HJ konuoplje

konopni * *konopný* HG konopni NS konuopni Č konuopni
HJ konoapan
konj * *kôň* HG kon NS kuonj Č kuonj HJ kuonj
kopriva * žihľava, kopriva HG kopriva NS kopriva
Č kopriva HJ kopriva
korizma * *pôst* HG post NS puost Č puost HJ puost
kosa * *vlasy* HG vlase NS vlasti Č vlasti HJ vlasti
kosa, kosití * *kosa, kosit'* HG kosa, kosit NS kosa, kosit
Č kosa, kosit HJ kosa, kosit
kosani odrezak * *faširka* HG faširka NS faširka Č faširc
HJ faširc
kost * *kost'* HG kost NS kuost Č kuost HJ kuost
koštica * *kôstka* HG kostka NS koštjica Č koščica HJ
koščica
košulja * *košela* HG košula NS košulja Č košulja HJ
košulja
košuljica * *košielka* HG košulka NS košuljka, košuljica
Č košuljka HJ košuljka
kovač * *kováč* HG kovač NS kovač Č kovač HJ kovač
koža, skorup * *koža, povlak na povrchu mlieka* HG koža
NS kuoža Č kuoža HJ kuoža
kralješnica * *chrbtica* HG hrptica NS hrptenjača Č hrptica
HJ –
krhotina * *črep* HG črip NS črip Č črip HJ črip
krizma, sakrament potvrde vjere * *birmovka* HG birmovka
NS fiermanje Č bjermanje HJ fjermanje
krov * *strecha* HG streha NS kruov Č kruov HJ kruou
kruh * *chlieb* HG kruh NS hlib Č kruh HJ kruh
krumpir * *zemiak* HG zemak NS erteflijn Č krumplja
HJ krumpa
kruška * *hruška* HG hruška, kruška NS hruška Č hruška
HJ ruška
krv * *krv* HG krv NS krv Č krv HJ kru
kuća, dom * *dom* HG dom NS hiža Č hiža HJ stan, hiža
kuhati * *varit'* HG kuhat NS kuhat Č kuhat HJ kuhat
kuhinja * *kuchyňa* HG kuhina NS kuhinja.vieža Č vieža
HJ kuhinja, vieža
kuhinski ormar * *príborník, kredenc* HG gredenc NS kredenc
Č kredenc HJ gredenc
kukac * *chrobák* HG hrobak NS hrobak Č puze HJ puze
kukuruz * *kukurica* HG tursko žito NS turkinja Č kukerica
HJ kukorica
kukuruzni klip * *kukuričný klas* HG klas NS turkinjov klasitj
Č klas HJ kukořiční klas
kum * *kmotor* HG kum NS kum Č kum HJ kum
kupalište * *kípalisko* HG kupalisko NS kupalištje
Č kupališće HJ kupališće
kupaonica * *kúpelňa* HG kупелка NS kupelnja
Č kupaonica HJ kupaonica
kupiti * *kúpiť* HG kupit NS kupti Č kupti HJ kupti
kupus * *kapusta* HG zelje NS zielje Č zelje HJ zelje
kupusni * *kapustný, kapustový* HG zeljovi NS zieljov
Č zeljov HJ zeljov
kut, ugao * *kút, roh* HG rog NS kut (znutra), ruog (zvana)
Č kut, nugao HJ kut, nugao
kutija * *škatuľa* HG škatula NS škrablja Č škrablja
HJ škrablja

L

lada * *lod'* HG lod NS šif, lodj Č šif, plav HJ plau
ladica * *lodka, člnok* HG lotka NS plavčica Č plavčica
HJ plaučica
lakat * *laket'* HG lakat NS lakat Č lakat HJ lakat
lan * *lan* HG lan NS lan Č lan HJ lan

lančić * *retiazka* HG retaska NS lančitj Č lančić HJ lančić
lani * *viani* HG lani NS lani Č lani HJ lani
lastavica * *lastovička* HG lastovička NS lastovica Č
lastavica HJ lastavica
leća * *šošovica* HG šošovička NS lietja Č ljeća HJ ljeća
ledena siga * *cencúl* HG cencura NS cincurak Č curak
HJ curak
leđni * *chrbtový* HG hrpteni NS hrptien, hrptuv
Č na hrpti, hrbatuv HJ na hrpti
leptir * *motýl* HG motil NS metulj Č lependuok
HJ metulj
ličilac * *maliar* HG maler NS muoljar Č muoljar
HJ muoljar
ligečnica * *lekárka* HG dohtorka NS duohtorica Č paderica
HJ padarica
ligečnik * *lekár* HG dohtor NS duohtor Č padr HJ padr
lijek * *liek* HG lek NS liek Č medikamjenat HJ
medikamjenat, apatjeka
lijen ** *lenivý* HG darebni NS dareban Č lijen, dareban
HJ lijen, dareban
lijepo * *pekne* HG lipo NS lipo, vrlo (vrla divuojska) Č lipo
HJ lipo
lijevi * *lavý* HG livi NS liv, livi Č livi HJ livi
limunada * *limonáda* HG limonada NS limonada
Č limonada HJ limonada
lipanj * *jún* HG jun NS jun Č juniuš HJ jun
list, lišće * *list, lístie* HG list, lišće NS list, lištje Č list, lišće
HJ list, lišće
listopad * *október* HG oktober, oktober NS oktobar
Č oktobr HJ oktobr
litra * *liter* HG litra NS litra Č litr HJ litr
lokva * *kaluž, barina* HG barina NS luokva, barina
Č mlaka HJ mlaka, barina
lonac * *hrniec* HG lonac NS lonac Č lonac HJ lonac
lopata * *lopata* HG lopata NS lopata Č lopata HJ lopata
lopatica * *lopatka* HG lopatka NS lopatica, lopatka
Č lopatica HJ lopatica
ložiti * *kúriť* HG kurit NS kurit Č kurit HJ kurit
luk * *cibula* HG cibula NS cibula Č luk HJ luk

Lj

ljekarna * *lekáreň* HG lekarna NS apatjeka Č apatjeka
HJ apatjeka
ljekarnica * *lekárnica* HG lekarnička NS apatekarica
Č apatekarica HJ apatjekarica
ljekarnik * *lekárik* HG lekarnik NS apatekar Č apatekar
HJ apatjekr
ljestve * *rebrík, rebrina* HG lojtrice NS luojtra, rebrina
Č luojtre (na puod), rebrina HJ škale
ljeto (godisnje doba) * *leto* HG leto NS lieto Č ljeto
HJ ljeto
ljudi * *ľudia* HG ludi, ludzi NS ljudi Č ljudi HJ ljudi
ljuska, skorup * *šupka, škrupina* HG šupa NS škarupina,
gulina, šupka Č gulina HJ gulina
ljuštiti * *rozlupovať* HG razlupuvat NS lupat Č razluštit
HJ tribit
ljut * *pálivý, štiplavý* HG palivi, ščiplavi NS ljut, paliv, ščiplav
Č paliv, jak HJ ščiplavi, jak

M

maćeha * *macocha* HG macoha NS matjeha Č nevlasna
mati HJ nevlasna mejka

magla * *hma* HG hmla, magla NS magla Č magla
HJ magla
mahati * *mávat, kývá* HG kivat NS mahat Č mahat
HJ mahat
mak * *mak* HG mak NS mak Č mak HJ mak
mali * *malý* HG mali NS mali, maljucak Č mali, malucak
HJ mali
mali prst * *malíček* HG mališak NS mališak Č mali prst
HJ mali prst
malo * *trochu* HG mrvu NS mrvu Č mrvu HJ mrvu
marelica * *marhula* HG marhula, marula NS marulja
Č maruljica HJ maruljica
maškara * *maškara* HG maškara NS maškara, larva
Č luorfa HJ norac (mesopustni n-)
mati * *matka* HG mati, mater NS mati Č majka, mati
HJ mejka
med * *med* HG med NS mied Č mied HJ mied
međa * *medza* HG medza NS meja Č meja HJ meja
među * *medzi* HG med NS med Č med HJ med
mesar * *mäsiar* HG mesar NS mesar Č mesar HJ mesar
meso * *mäso* HG meso NS mieso Č mjeso HJ mjeso
mi * *my* HG mi NS mi Č mi HJ mi
miješan * *miešamý* HG mišani NS mišan Č mišan
HJ mišan
mirisati * *voňať* HG dušat NS dušat Č dušat HJ dušat
miš * *myš* HG miš NS miš Č miš HJ miš
mjesec * *mesiac* HG misec NS misec / misec dan Č misec
HJ misesec, misesec dan
mlad * *mladý* HG mladi NS mlad Č mlati HJ mlat
mladoženja * *ženích* HG ženik NS žienjh Č zaručnjak
HJ zaručnjak
mljeko * *mlieko* HG mliko NS mliko Č mliko HJ mliko
moći * *môcť* HG moč NS motj Č moć HJ moć
močvara * *močarisko* HG močvarina NS močar Č močvara
HJ močar
moljac * *moľa* HG mol NS hmuolj Č muolj HJ muolj
more * *more* HG more NS more Č morje HJ morje
most * *most* HG most NS muost Č muost HJ most
mošt * *mušt* HG mušt NS mušt Č mušt HJ mušt
motika * *motyka* HG motika NS muotika Č muotika
HJ muotika
mozak * *mozog* HG mozak NS muozge Č muoždjeni
HJ muoždjeni
mrav * *mravec* HG mravac NS bravunac Č mrahunac
HJ mrhunac
mreža * *siet'* HG sit NS sak, sitj, taupla (ribarska) Č mriža,
taupla HJ taupla
mrkva * *mrkva* HG mrkva NS mrkva Č mrkva HJ mrkva
mršav * *chudý* HG hudi NS hud, hrd Č tanak, mlijedan,
suh HJ mlijedan
muha * *muchá* HG muha NS muha Č muha HJ muha
musti * *dojiť* HG dojit NS dojít Č dojít HJ dojít
mušica * *muška* HG muška NS muška, mušica Č mušica
HJ mušica
muškarac * *muž* HG hlap NS muž, hlap Č hlap HJ hlap
muški * *mužský* HG hlapski NS hlapski Č mužski, hlapski
HJ muški, hlapski
muž * muž, manžel HG muž NS muž Č muž HJ muž

N

na * *na* HG na NS na Č na HJ na
naglas * *nahlas* HG naglas NS naglas, glasno Č glasno
HJ glasno
nakon * *po* HG po (po večeri) NS po Č po HJ po

naličen * *poličený, namaľovaný, natretý* HG pomolovani
NS zimuoljan, poličen Č pobiljen HJ pobiljen, pomoljan
naličiti * *nalíčiť* HG pomolovat NS poličit, zimuoljat
Č nabilit HJ pomuoljat, pobilit
namotan * *namotaný* HG namotani NS namotan
Č namotan HJ namotan
naočale * *okuliare* HG okulari NS očalji Č očalji HJ očali
napajati se (stoka) * *napájať sa, slopat (dobytok)* HG slopat
(blago) NS napajat se, slopat Č napajat se HJ napajat se
napoj * *nápoj, kрма pre ošípané* HG napoj NS napuoj
Č napuoj HJ napuoj
napraviti, učiniti * *urobiť* HG spravit NS udielat, spravit
Č udjelat, načinit, spravit HJ načinit
naribati * *nastrúhať* HG nastrugačit NS nastrugat
Č naribat HJ naribat
naslagati * *naskladáť* HG naskladat NS naslagat
Č naslagat HJ naslagat
nasuprot * *napriek, naopak* HG oproti NS proc tomu
Č sproti HJ sproti
naš * *nás* HG naš NS naš Č naš HJ naš
natrag * *naspäť* HG najzad NS najzad Č najzad
HJ najzad
natrpati * *natlačiť* HG natlačit NS narivat Č narivat,
nagnjavit HJ narivat
naušnica * *náušnica* HG olingra NS naušnica, uoringla
Č uoringl HJ uoringl (-lini)
navečer * *večer (v priebehu večera)* HG večer NS viečer
Č vječer HJ vječer
nedjelja * *nedela* HG nedela, nedila NS nedilja Č nedilja
HJ nedilja
nekada * *kedy, niekedy* HG nekada NS voljkada, nigda
Č nigdar HJ kuoč
nekakav * *nejaký, akýsi* HG nijakov NS voljkákov, nikakov
Č kakovsi HJ nikarkov
neki * *nejaký, akýsi, istý* HG nikoteri NS voljki Č kakovsi
HJ nikarkov
nekoč, nekada * *kedy, niekedy* HG nigdar NS nigda,
voljkada Č nekada HJ nekada
nemati * *nemáť* HG neimat, nimat NS neimat Č nejimat
HJ nejimat
nešto * *niečo, čosi* HG ništo NS voljča Č ništo HJ ništo
netko * *niekto* HG nigdo NS voljdo Č nikarkov človik
HJ ki (človik)
nevjeta * *nevesta* HG snaha NS snaha Č nevjeta HJ
nevjeta
nikada * *nikdy* HG nigdar NS nigdar Č nigdar HJ nigdar,
nikada
ništa * *nič* HG niš, ništ NS ništ Č ništ HJ ništ
nitko * *nikto* HG nigdo NS nigduor Č nijedan HJ
nijedan
nočni * *nočný* HG nočni NS notjni Č nuočni HJ nuočni
noga * *noha* HG noga NS nuoga Č nuoga HJ nuoga
nokat * *necht* HG pahnost, panost NS nuohat Č nuohat
HJ nuohat
nos * *nos* HG nos NS nuos Č nuos HJ nuos
nosić * *noštek* HG noščak NS nositj Č nosić HJ nosić
nositi * *nosíť* HG nosit NS nosit Č nosit HJ nosit
nošnja * *kroj* HG nošna, kroj NS nošnja, kroj Č nošnja
HJ nuošnja
nov * *nový* HG novi NS nuov Č nuov HJ nuovi
novci * *peniaze* HG pinezi NS pinezi Č pinezi HJ pinezi
nož * *nôž* HG nož NS nuož Č nuož HJ nuož
nožica * *nôžka, nožička* HG nožička NS nožica Č nuogica
HJ nuogica

nožni zglob * členok HG členak NS koštjica Č koščica
HJ koščica
njegov, njezin, njen * jeho, jej HG niegovi, nie NS njeguov,
nje Č njiguov, nje HJ njiguov, nje

O

obad * ovad HG obad NS uobad Č uobud HJ uobud
bitelj * rodina HG rodina NS familija (roditelji tr dica),
rodbina (širja r.) Č familija, rodbina HJ familija, rodbina
oblak * oblak, mrak HG mračno, obloh NS uoblak, mračno
Č uoblak HJ uoblak
obrve * obrvy HG oboči NS obrve, uoboči Č obrve
HJ obrve
ocjena * známka (v škole) HG znamka NS znamka Č -
HJ -
očistiti * očistīť HG očistit NS očistit Č učistit HJ očistit
očuh * otčim HG očim NS očuh Č nevlasni otac
HJ nevlasni otac
odakle * odkiaľ HG otkud NS odaklje, odkadie
Č odkadjen HJ odkade, odaklige
odbaciti * odhodiť HG othitit NS odhitit Č kraj hitit
HJ kraj hitit
odeća * odev, šaty HG šata NS pratež, obličenje Č pratež
HJ pratež
odjenuti * obliecť HG oblič NS oblitj Č ublit se
HJ ublit se
odijevati * obliekat' HG oblikat NS oblačit Č ublačit
HJ ublačit
odjeven * oblečený HG obličeni NS obličen Č ubličen
HJ ubličen
odmah * hned HG hrud NS valj, valjen / vaj, vajen Č vejek
HJ velek
odmarati se * oddychovať, odpočívať HG otpočívat
NS otpočívat, odahuovat Č otpočívat HJ počívat
ograda * ohrama HG ohrada, plot NS ograda, pluot
Č pluot HJ ograda
oguliti * olípať, obieliti, ošúpať HG ogulit, olupat NS ogulit
Č ugulit HJ ogulit, obilit
okašce, malo oko * očičko, očko HG očko NS očenko, okašče
Č malo uoko HJ uokace
oko * okolo HG okolo NS krug, okolo Č ukrug HJ ukrug
oko, oči * oko, oči HG oko, oči NS uoko, uoči Č uoko, uoči
HJ uoko, uoči
okopavati * okopávať HG okopavat NS okapat Č ukapat
HJ ukapat
olovka * ceruzka HG klajbas NS plajbas, tuška Č plaj
HJ plajbas
oltar * oltár HG oltar NS oltar Č oltar HJ oltar
oltarić * oltárik HG oltarečak NS oltaritj Č oltarić
HJ mali oltar, oltarić
oljušten * vylúpaný HG vilupani NS olupan Č ulupan
HJ otribeni, ulupan
oljuštiti * vylúpať, olúpať HG naluplat, ošupat NS olupat
Č ulupat HJ ulupat, otribit
omlet * praženica HG praženica, škvaredina NS škvaretina
Č ejeršpajz HJ ejeršpajz
on, ona, ono * on, ona, ono HG on, ona, ono NS uon, ona,
ono Č uon, ona, ono HJ uon, ona, ono
onaj, ona, ono * tamten, onen, tamtá, oná, tamto HG on, ona,
ono, tamota, tamoto NS uon, ona, onuo Č uon, ona, ono
HJ uon, ona, ono
onda * vtedy HG onda NS onda Č onda HJ onda
opadati * opadnúť HG popadat NS opadat Č spadat
HJ spadat

opet * znova, zasa HG zas NS zospet, opet, zopet Č zopet
HJ zopet, opet
opisivati * opisovať HG opisuval NS opisuovat Č opisievat
HJ odpisievat
orah * orech HG orih NS orih Č orih HJ orih
orahov * orechový HG orihovi NS orihov Č orihov
HJ orihov
orati * orat' HG orat NS orat Č orat HJ orat
orgulje * organ HG organ NS uorgule Č uorgule
HJ uorgule
osa * osa HG osa NS osa Č uosa HJ uosa
osam * osem HG osam NS uosam Č uosam HJ uosam
osamdeset * osemdesiat HG osemdesat NS osamdesiet
Č osamdesjet HJ osamdesjet
osamnaest * osemnášť HG osemnast NS osamnajst
Č osamnajst HJ osamnajst
osamsto * osemsto HG osemsto NS uosamstuo
Č uosamstuo HJ uosamstuo
osim * okrem HG okrem NS mimo Č zvana HJ zvana
oštar * ostrý HG oštri NS uoštar Č uoštar, uoštr HJ uoštr
otac * otec HG otac NS otac, tata Č éaca HJ éaca
otpočinuti * odpocinúť HG otpočinut NS otpočinut
Č otpočinut HJ otpočinut
otrgnut * odtrhnúť HG otrgnut NS otkinut Č otkinut
HJ otkinut
ovaj, ova, ovo * tento, táto, toto HG ov, ova, ovo NS uov, ova,
ovuo Č uov, ova, ovuo HJ uov, ova, ovuo
ovakav * takýto HG uvakoví NS ovakov Č ovakov
HJ uvakov
ovako * takto HG uvako NS ovako Č ovako HJ ovako
ovamo * sem HG simo NS simo Č simo HJ simo
ovuda * tadeto HG ovudaj NS ovudaj Č ovim putem
HJ po vuoj cesti
ožujak * marec HG marec NS msrec Č marciuš, mierc
HJ marec

P

pa * potom HG pak NS pak, po tuom Č po tuom, pak
HJ po tuom, pak
padati * padať HG padat NS padat Č spadat HJ spadat
palac * palec HG palac NS palac Č palac HJ palac
palačinka * palacinka HG palacinka NS palacinka
Č palačinka HJ palačinka
paliti * páliť HG palit NS palit Č palit HJ palit
pamtit * pamätať HG pametit NS pametit, mierkat si
Č pamtit, mierkat si HJ mierkat si
papuča * papuča HG papuča, bota NS papuča Č papuča
HJ poča
pas * pes HG cucak NS pas Č pas HJ pas, kucak
patka * kačica HG kačena, kačina NS raca Č raca
HJ raca
pazuh * pazucha HG potpažuh NS pažuh Č pazuh
HJ pazuha
pčela * včela HG fčela NS pčela Č čijela HJ čijela
pečen * pečený HG pečeni NS pečien Č pečen HJ pečen
peći * piecť HG peč NS petj Č peć HJ peć
pedeset * päťdesiat HG padesat NS pedeset Č pedesjet
HJ pedesjet
pepeljara * popolník HG popelnik NS popelnjak
Č pepjeonica HJ pepjeonica
perad * hydina HG hidina NS hid, drobna živila Č blago
HJ blago
peršun * petržlen HG peršin NS pieršin Č pjeršin
HJ pjeršin

pet * *päť* HG pet NS piet Č pijet HJ pijet
petak * *piatok* HG petak NS pietak Č pijetak HJ pijetak
peteljka * *stopka* HG stupka NS stupka Č - HJ -
petnaest * *pätnásť* HG petnast NS petnajst Č petnajst
 HJ petnajst
petsto * *päťsto* HG petsto NS pietstuo Č pijetstuo
 HJ pijetstuo
pijan * *opitý* HG opiti NS opit, napit Č napit, pijan
 HJ napit, pijan
pijesak * *piesok* HG pesak NS piesak Č pjesak
 HJ pjesak
pile * *kurča* HG piple NS piple Č pipla HJ piple
pisac * *spisovatel'* HG spisovatel NS pisac, spisovatel
 Č pisac HJ pisac
pisati * *písat'* HG pisat NS pisat Č pisat HJ pisat
pismo * *list* HG list NS pismo, list Č pismo HJ pismo
pita od sira * *tvarohový koláč* HG sirovi kolač NS sirov kolač
 Č sirjenjev pajgl HJ žumienov pejgl
pitati * *pýtať (sa)* HG pitat NS pitat se Č sprosit se
 HJ pitat
pití * *piť* HG pit NS pit Č pit HJ pit
pivo * *pivo* HG pivo NS pivo Č pivo HJ pivo
pjesma * *pieseň* HG pisma NS jačka, pjesma Č jačka
 HJ jačka
pjesmarica * *spevník* HG spevnik NS spevnjik, pjesmarica
 Č pjesmarica HJ pjesmarica
pjevati * *spievat'* HG spivat NS jačit Č pjevat, jačit
 HJ jačit
plača * *plat, mzda* HG dohodak NS platja Č plača
 HJ plača
plahta * *plachta* HG plahta NS plahta Č plahta HJ plahta
plakati * *plakat'* HG plakat NS plakat Č plakat HJ plakat
plavi * *modrý* HG modri NS plav Č plau HJ plau
pleća * *pleče* HG plečo NS rame Č rameno HJ rameno
plesati * *tancovať* HG tancat NS tancat Č tancat
 HJ tancat
plesti * *pliesť* HG štrikovat NS štrikat Č štrikat HJ štrikat
pletén * *pletený* HG štrikovani NS pletien, štrikan
 Č štrikan, pletjen HJ uštrikani
pluća * *pľúca* HG pluca NS ljumpé, pluca Č pluća, lumpini
 HJ lumplni
plug * *pluh* HG plug NS plug Č plug HJ plug
po * *po* HG po (po seli, po horvacki) NS po Č po HJ po
pod * *pod* HG pod (pod stolom) NS pod Č pod HJ pod
pod * *podlaha, dlážka* HG dlaška NS tla Č puod HJ tla
podne * *poludnie* HG polne NS puodne Č puodne
 HJ puodne
podrum * *pivnica* HG pivnica NS pivnica Č plunica
 HJ pljunica
podsuknja * *spodnička* HG spodnica, spodnjička
 NS zdolanja halja Č zdolanja halja HJ zdolanja halja
pokazati * *ukázat'* HG ukazat NS ukazat Č pokazat
 HJ pokazat
poklopac * *pokrievka* HG čerepula NS črepulja Č črepulja
 HJ črepulja
pokraj, pored * *vedľa, popri* HG polag, polig NS puolag
 Č uz HJ mimo, uz, pokraj
pokrivač * *prikryvka, prestieradlo* HG prestiradlo
 NS prostiranje Č tijeka HJ tijekica
pokvaren * *pokazený* HG pokvareni NS pokvaren
 Č pokvaren HJ pokvaren
pokvariti se * *pokazit'sa* HG pokvarit se NS pokvarit se
 Č pokvarit se HJ pokvarit se

poledica * *poľadovica* HG poledovica NS puoliedovica
 Č poledica HJ lijd
politi * *poliať* HG polit NS poljat Č poljat HJ poljat
polnočka * *polnočná omša* HG polnočna NS puolnuotjka
 Č puonuočica HJ puonočica
poljski * *polný* HG polni NS puoljni Č puoljni
 HJ puoljski
ponedjeljak * *pondelok* HG pondelak, pondilak
 NS pondiljak Č pandiljak HJ pandiljak
ponudit * *ponúknut'* HG ponuknut NS ponudit Č ponudit
 HJ ponudit
pootvarati * *pootvárať* HG pootpirat NS pootpirat
 Č pootpirat HJ pootpirat
porezati * *porezať* HG porizat NS porizat Č porizat
 HJ porizat
porubiti * *obrúbiť* HG obrubit NS obrubit, zarubit
 Č obrubit HJ zarubit
posađen * *zasadený* HG zasadeni NS posadjien Č posadjen
 HJ posadjen
posijan * *zasiaty, posiaty* HG zasijani NS posijan Č posijan
 HJ posijan
posijati * *posiať, zasiať* HG zasijat NS posijat Č posijat
 HJ posijat
posipati * *posypať* HG posipat NS posipat Č posipat
 HJ posipat
poskliznuti se * *poklznut'sa, pošmyknúť sa* HG šmaknut se
 NS povuznut se Č povuznut se HJ povuznut se
postelja * *postel'* HG postela NS puostelj Č puosl
 HJ puostlj (-telje)
pošećeriti * *pocukrovať, pocukriť* HG ocukrovit NS pocukrit
 Č pocukrit HJ pocukrit
potok * *potok* HG potok NS potuok Č potuok HJ potuok
potop * *potopa, záplava* HG potop NS potopa Č poplava
 HJ potopa
pozobati * *pozobať, vyzobať* HG vizobat NS pozobat
 Č zizobat HJ požerat
prabaka * *prababka* HG prebaba NS prebaba Č prebaba
 HJ prjebaba
pradjed * *pradedo* HG prededo NS predied Č predjed
 HJ prijedede
prag * *prah* HG prag NS prag Č prag HJ prag
preda * *priádza* HG prelo NS prieja Č - HJ -
pregača * *zásterá* HG fertuk, zascera NS zasciera, fertuk
 Č pregača, šurc HJ fertuk, šurc
preslica * *praslica* HG preslica NS preslica Č preslica
 HJ preslica
prezime * *priezisko* HG prezvisko NS prezime Č prezime
 HJ cuona
pri * *pri* HG pri NS pri Č pri HJ pri
pričest, sveta pričest * *sväté prijímanie* HG prímanje
 NS prímanje Č sveta pričest, pričeščanje HJ pričeščanje
prigrnuti * *prihrnúť* HG prigrnut NS prigrnut Č prignut
 HJ kupčat
pripovijedati * *rozprávať* HG povidat NS povidat, govorit
 Č povidat, govorit HJ povidat, govorit
proba * *skúška* HG skuška NS pruoba Č pruoba
 HJ pruoba
procesija * *procesia* HG procesija NS procesija Č procesija
 HJ procesija
procijediti * *precediť* HG precidit NS precidit Č precidit
 HJ precidit
proljeće * *jar* HG jaro NS protulitje Č pratuliće HJ
 protuliće
promukao * *zachrípnutý* HG zahripnuta NS zahreputan
 Č hazerih HJ hazarikh

propovjedaonica * *kazatelnica* HG kazatelnica
 NS prodikavica Č prodikaonica HJ prodikaonica
prosinac * *december* HG december NS decembr
 Č decembr HJ decembr
prostirati * *prestierat'* HG prostirat NS prostirat Č prostirat
 HJ prostirat
prozor * *oblok, okno* HG okno NS okno Č ubluok
 HJ ubluok
prst * *prst* HG prst NS prst Č prst HJ prst
prsten * *prsteň, obrúčka* HG prsten, obručka NS prsten
 Č rinčić HJ rinčić
prvi * *prvý* HG prvi NS prvi Č prvi HJ prvi
pržiti * *pražiť* HG pražit NS pražit Č pražit HJ pražit,
 frigat (jaja)
pšenica * *pšenica* HG čisto žito, pšenica, žito NS pšenica,
 žito Č pšenica HJ pšenica
ptič * *vtácie mláda, vtáčik* HG ftič NS tičica Č tičica
 HJ tičica
puhati * *fukat'* HG fukat NS puhat Č puhat HJ puhat
pun * *plný* HG puni NS pun Č pun HJ pun
puno * *mnoho, veľa* HG čuda, puno NS čuda, puno
 Č čuda, puno HJ čuda, puno

R

rado * *rád* HG rad NS rad Č rado HJ rado
raditi * *robiť, pracovať* HG delat NS dielat Č djelat
 HJ djelat
rad, posao * *práca* HG delo NS dielo Č djelo HJ djelo
radnik * *robotník* HG robotnik NS robotnjik, tovarihaar
 Č delač HJ delač
rastapkatí * *utlačkať* HG rospackat (kolač) NS rospackat
 Č potlpakat HJ potapkat
rastezati * *roztažovať* HG rostezat NS rostiezat Č rastjezat
 HJ rostjezat
 rat, vojni sukob * *vojna* HG vojna NS vojna Č buoj
 HJ buoj
ratovati, boriti se * *bojovať* HG bojovat NS bojovat, borit se
 Č bojovat, borit se HJ bojovat
razdijeliti * *rozdeliť* HG rozdelit, rozdilit NS rozdilit
 Č razdilit HJ razdilit
razgovarati * *zhovárať sa* HG zgovarat se NS pominat se
 Č pominat se, razgovarat se HJ pominat se, razgovarat se
razmišljati * *rozmyšľať* HG razmišlat NS rozmišljat
 Č razmišljat HJ razmišljat, premišljat
razum * *rozum* HG rozum NS ruozum Č razum
 HJ razum
razumjeti * *rozumieť* HG rozumit NS rozumit Č razumit
 HJ razumit
razumno * *rozumne* HG rozumno NS ruozumno, mudro
 Č razumno HJ razumno, mudro
razvesti se * *rozyiest' sa* HG rospelat se NS rospeljat se
 Č raspeljat se HJ razajt se
raž * *raž* HG hrž NS ržulja Č žito HJ žito
red * *poriadok* HG poredak NS poriedak Č urjedba
 HJ urjedba
rep * *chvost* HG rep NS riep Č rijep HJ rijep
repa * *repa* HG bumbura NS pokunda Č pakunda
 HJ pagundari
rezanac * *slíž, rezanec* HG sliž NS rizanac Č rizanac
 HJ makarunac (-runci)
rezati * *rezat'* HG rizati NS rizat Č rizat HJ rizat
riba * *ryba* HG riba NS riba Č riba HJ riba
ribar * *rybár* HG ribar NS ribar Č ribar HJ ribar

rijedak * *riedky* HG retki NS riedak Č rijedak HJ rijedak
roda * *bocian* HG bogdal NS hudjan Č čaplja HJ čaplja
rodit se * *narodiť sa* HG narodit se NS narodit se
 Č narodit se HJ narodit se
rubac * *šatka* HG rubac NS facuol Č rubac HJ rubac
ručica * *ručička* HG ručička NS ručica Č ručica
 HJ ručica, cagr (na ura)
ručka * *rúčka* HG ručka NS ručka, držalo Č držalo
 HJ držalo, ručka
ručník * *uterák* HG ucirak NS utirnjač, ucirak Č ručník
 HJ utrnjak
rujan * *september* HG september, septembar NS septembar
 Č septembr HJ septembr
ruka * *ruka* HG ruka NS ruka Č ruka HJ ruka
rukav * *rukáv* HG rukavac NS rukav Č rukav HJ rukav
rukavica * *rukavica, rukavička* HG rukavička NS rukavica
 Č rukavica HJ rukavica
rupčíč * *malá šatka* HG rupčak NS facolitj Č rupčíč
 HJ rupčíč
ružičast * *ružový* HG ružovi NS ruožuov Č roza HJ ruza

S

sa * *s, so* HG z, ze NS s, z, ze Č s, z, zi HJ s, z, zi
sad, sada * *teraz* HG sad NS sada Č sada HJ sada
saditi * *sadiť* HG sadit NS sadit Č sadit HJ sadit
salata * *šalát* HG šalad NS šalat, šalata Č salata
 HJ salata
samljeti * *pomlieť* HG pomlet NS pomlit, samlit Č samlit
 HJ samlit
sanjati * *snívať sa* HG sanat (se) NS sanjat (se) Č sanjat
 (se) HJ sanjat (se)
sapun * *mydlo* HG midlo NS sapun Č sapun HJ sapun
sasvim * *úplne* HG uplno NS gono Č gono HJ gono
sat * *hodiny* HG ure NS ure Č ure HJ ure
savijača * *štŕudla, závin* HG štrudla NS taška Č taška
 HJ taška
saviti, zarolati * *zavinúť, zrolovať* HG zarolovat NS zruljat
 Č zruljat HJ zruljat
sedam * *sedem* HG sedam, sedem NS siedam Č sjedam
 HJ sjedam
sedamdeset * *sedemdesiat* HG sedemdesat NS dedamdeset
 Č sedamdesjet HJ sedamdesjet
sedamnaest * *sedemnásť* HG sedemnast NS sedamnajst
 Č sedamnajst HJ sedamnajst
sedamsto * *sedemsto* HG sedemsto NS siedamstuo
 Č sjedamstuo HJ sjedamstuo
selo * *dolina, obec* HG selo NS selo Č selo HJ selo
sestra * *sestra* HG sestra NS sestra Č sestra HJ sestra
sijati * *siať* HG sijat NS sijat Č sijat HJ sijat
siječanj * *január* HG januar NS januar Č januar
 HJ januar
sijeno * *seno* HG seno NS sieno Č sijeno HJ sijeno
sin * *syn* HG sin NS sin Č sin HJ sin
sir * *syr* HG sir NS sir Č sir HJ sir
sisati * *cicat, sat'* HG cicat NS cicat Č cicat HJ cicat
siv * *sivý* HG drički NS suri Č suri HJ suri
sječka * *sečka* HG sička NS sička Č sička HJ sička
sjediti * *sedieť* HG sidit NS sidit Č sidit HJ sidit
sjekira * *sekera* HG sikira NS sikira, obušak Č sikira,
 ubušak HJ sikira
sjeme * *semeno* HG simeno NS sime Č sime HJ sime
sjever * *sever* HG sever NS sever Č sever HJ sever
skuhati * *uvariť* HG skuhat NS skuhat Č skuhat
 HJ skuhat

skup * *drahý* HG dragi NS drag Č drag HJ drag
skupiti, zagrabit * *nabrat* HG nabrat NS nabrat, zagrabit
Č nabrat HJ nabrat
skupljati, sakupljati * *zbierať, zhromažďovať* HG zbirat
NS zbirat Č zbirat, nabirat HJ zbirat
sladak * *sladký* HG slatki NS sladak Č sladak HJ sladak
slab * *slabý* HG slabí NS slab Č slab HJ slab
slama * *slama* HG slama NS slama Č slama HJ slama
slanik, soljenka * *solnička* HG solnička NS solnička
Č - HJ solnička
slatkiš * *zákusok* HG poheraj, zakuska NS poheraj
Č poharaj HJ poharaj
slika, fotografija * *obrázok, fotografia* HG kipac NS kipac,
fotografija Č kip, kipac, slika, fotografija HJ kipić, fotografija
slomiti * *zlomiť, polámať* HG polamat NS prelomit, polamat
Č polamat HJ polamat
slovački * *slovenský* HG slovacki NS slovački, slovenski
Č slovački HJ slovački
smed * *hnedý* HG kavovi NS kavuov Č prauň
HJ braunasti
smetati * *zavadzať, prekážať* HG zadivat NS zadivat Č bit
na puti HJ bit na puti
smiješan * *smiešny* HG smišni NS smišan Č smišan
HJ smišan
smjeti * *smiet* HG smit NS smit Č smit HJ smit
snijeg * *sneh* HG snig NS snig Č snig HJ snig
snop * *snop* HG snop NS snuop Č snuop HJ snuop
soba * *izba* HG hiža NS hiža Č hiža HJ hiža
spavati * *spať* HG spat NS spat Č spat HJ spat
spominjati se * *spomínať* HG spominat NS spominat
Č spominat HJ spominat
srce * *srdce* HG srce, srco NS srce Č srce HJ srce
središte * *stredisko, centrum* HG center NS centrum, centar
Č centrum HJ centrum
srednji * *stredný* HG sredni, stredni NS sridnji Č sridnji
HJ sridnji
sretan * *štastný* HG ščastni NS sritjan Č sričan HJ sričan
srijeda * *streda* HG streda, sreda NS sreda Č srijeda
HJ srijeda
srpanj * *júl* HG jul NS jul Č juliuš HJ juliuš
srušen * *zbúraný, zrúcaný* HG zburani NS zrušien, poburan
Č zrušen HJ zrušen
stabalce * *stromček* HG stromak, stromčak NS stromak,
stromčak (božitjni) Č malo drivo HJ drivce, krispan (božično
d.)
stablo, drvo * *strom* HG strom NS struom Č drivo
HJ drivo
stabljika * *steblo* HG stablo NS stablo Č stablo HJ stablo
staklo * *sklo* HG staklo NS staklo Č staklo HJ staklo
stalno * *stále* HG furt NS furt, v jednuom kusi Č svenek,
vajednom HJ svenek, vajednom, furt
star * *starý* HG starí NS star Č star HJ star
sto * *sto* HG sto NS stuo Č stou HJ stou
stog * *stoh* HG stog NS kozal (slame), plasnica (sienja)
Č kladnja HJ kupac, kladnja (slame), plasnica (sjenja)
stoka * *dobytok (rožný)* HG blago NS blago Č blago
HJ blago (stoka i perad skupa = blago)
stol * *stôl* HG stol NS stuol Č stou HJ stou
stolica * *stolička* HG stolička NS stolica Č stolica, sjesl
HJ sjesl
stolič * *stolík* HG stolik NS stolitj Č stolič HJ stolič
stolni * *stolný* HG stolovi NS stolni, stuolni Č stouni
HJ stolni
straga * *vzadu* HG vzatki NS odzad, ododzad NS odzad
Č odzad HJ odzad

strana * *bok, strana* HG bok NS buok, strana Č buok
HJ buok, strana
stric * *strýc, strýko* HG strico NS stric Č striče HJ stric
stroj, vrsta malog stroja * *strojček* HG mašinka NS mašinica
Č mašinica HJ mali mašin
strop * *strop* HG plafon NS plafuon Č plafon HJ plafon
studen, hladan * *studený, chladný* HG zdeni NS mrzal,
hladan Č mrzao HJ mrzao hladan
studeni * *november* HG novembar, november NS novembr
Č novembr HJ novembr
stup * *stôp* HG stup NS stup Č stup HJ stup
subota * *sobota* HG sobota NS sobuota Č sobuota
HJ sobuota
suh * *suchý* HG suhi NS suh Č suh HJ suh
suknja * *sukňa* HG sukna NS halja Č halja HJ halja
sukno * *súkno* HG sukno NS sukno Č sukno HJ sukno
sunce * *slnko* HG sunko NS sunce Č sunce HJ sunce
susjed * *sused* HG sused NS susied Č susjed HJ susjed
sutra * *zajtra* HG zutra NS zutra Č zutra HJ zutra
suza * *slza* HG suza NS suza Č suza HJ suza
svadba * *svadba* HG svadba NS pir Č pir, veselje HJ pir,
veselje
svadben * *svadobný* HG svadbeni NS pirovni Č pirovni
HJ pirovni
svaki * *každý* HG saki NS saki Č saki HJ saki
svakodnevno * *každý deň* HG sakidan NS saki dan Č saki
dan HJ saki dan
sve * *všetko* HG se NS se Č se HJ se
svekar * *svokor* HG svekar NS svekr Č svekar
HJ svigrfota
svekra * *svokra* HG svekruša NS svekruša Č svekra
HJ svekra
svetkovati, slaviti * *svätiť* HG svetit NS svetit, svietkovat
Č svetit, slavit HJ svečevat
svibanj * *máj* HG maj NS maj Č majuš, maj HJ maj
svijeća * *sviečka* HG svička NS svitja Č svica HJ svica
svijet * *svet* HG svit NS svit Č svit HJ
svinja * *sviňa* HG svina NS svinja Č svinja HJ svinja
svjetiljka * *lampa, lampáš* HG lampa NS lampa, lampáš
Č lampa, lampáš, lampuš HJ lampa
svjetloplav * *svetlomodrý* HG svjetli NS svitloplav, nieboplav
Č svitloplav, blijedoplav HJ svitloplav

Š

šalica * *šálka* HG šalka NS šalka, šalica Č – HJ šajka
šampinjon (gljiva) * *šampiňón, pečiarka* HG pečurka
NS pečurka, žampijuon Č šampijon HJ šampijon
šecer * *cukor* HG cukar NS cukar Č cukr HJ cukr
šesnaest * *šestnásť* HG šesnást NS šesnajst Č šesnajst
HJ šesnajst
šest * *šest'* HG šest NS šiest Č šjest HJ šjest
šesto * *šesťsto* HG šesto NS šiestuo Č šestou HJ šestou
šešir * *klubík* HG šírak NS kriljak Č kriljak HJ kriljak
šiljak * *hrot* HG špic NS špic Č špic HJ špic
širok * *široký* HG široki NS šíruok Č širok HJ širok
škare * *nožnice* HG škare NS škare Č škare HJ škare
škola * *škola* HG škola NS škuola Č škuola HJ škuola
šljiva * *slivka* HG sliva NS sliva Č sliva HJ sliva
štagalj * *stodola* HG škadan NS škadanj Č škadanj
HJ škadanj
štala * *maštaľ, stajňa* HG štala NS štala Č štala HJ štala
štap * *palica* HG hakovica, palica NS palica Č palica
HJ palica

štednjak * *sporák* HG šporhel NS šporhrt Č špuorhrt
HJ šporhrt
šteta * *škoda* HG škoda NS škuoda Č škuoda HJ škuoda
štipati * *štípať* HG ščipat NS štjipat Č ščipat HJ ščipat
što * *čo* HG kaj, ko NS ča Č ča HJ ča
šuma * *les, hora* HG gora NS guora Č loza HJ lug
šumica * *háj, lesík* HG gaj NS gorica Č lozica HJ -
šurjak * *švagor* HG švagar NS švagar Č švogr HJ šuogor

T

taj, ta, to * *ten, tá to* HG ta, ta, to NS ta, ta, tuo Č ta, ta, tuo HJ ta, ta, tuo
takav * *taky* HG takovi NS takov Č takou HJ takov
tako * *tak* HG tako NS tako Č tako HJ tako
takoder * *tiež* HG tež NS takaj Č takaj HJ takaj, takej
talijanski * *talianšky* HG vlaski NS talijanski Č talijanski HJ talijanski
taman, mračan * *tmavý, temný* HG škuri NS škur Č škur HJ škur
tamo * *tam* HG tamo NS tamo Č tamo HJ tamo
tanko * *tenko, natenko* HG natanko NS tanko Č tanko HJ tanko
tanjur * *tanier* HG tanirka NS pladanj Č pladanj HJ pladanj
tanjurić * *tanierik* HG tanirček NS pladnjič Č pladnjič HJ zdjelica
tele * *telá* HG tele NS tele Č tele HJ tele
tepih * *koberec* HG tepih NS tepih, koberac Č tepih HJ tepih
tiho * *ticho* HG tiho NS tiho Č tiho HJ tiho
tijesto * *cesto* HG cesto NS tiesto Č tijesto HJ tijesto
tikva * *tekvica* HG dzina, tikva NS buča Č buča HJ buča
tisuća * *tisíc* HG tisic NS tisutje Č tisuće HJ tisuće
tjedan * *týždeň* HG tajedian NS tajedian Č tajedian HJ tajedian
tko * *kto* HG gdo NS gdo, ki NS gdo, gduo, ki Č duo HJ duo, ki
toliko * *tolko* HG tuliko NS tuliko Č toliko HJ tuliko
topao * *tepłý* HG topli NS tiepal Č tijepao HJ tijepao
torba * *taška* HG kabela NS tošnja Č tuošnja HJ tuoša
torta * *torta* HG torta NS tuorta Č turta HJ turta
trava * *tráva* HG trava NS trava Č trava HJ trava
travanj * *apríl* HG april NS april Č april HJ april
trbuh * *brúcho* HG trbuh NS trbuh Č trbuh HJ trbuh
trčati * *bežať* HG bižat NS bižat Č bižat HJ bižat
trgovina, dućan * *obchod (predajňa)* HG sklep NS kšeft, obhod Č kšeft HJ kšeft, guoljba
trešnja * *čerešňa* HG čerišna NS črišnja Č črišnja HJ črišnja
tri * *tri* HG tri NS tri Č tri HJ tri
trideset * *tridsať* HG tricet NS trideset Č tridjeset HJ tridjeset
triput * *trikrát* HG trikrat NS trikrat Č trikrat HJ trikrat
trinaest * *trinásť* HG trinast NS trinajst Č trinajst HJ trinajst
tristo * *tristo* HG tristo NS tristuo Č tristou HJ tristou
trpjeti * *trpieť* HG trpit NS trpit Č trpit HJ trpit
trs * *trs (viniča)* HG trs NS trs, kuoren Č trs HJ trs, kuoren
tudinac * *cudzinec* HG cudzinac NS tujinac Č tujinac HJ tujinac
tu * *tu* HG tuten NS ovde, tute, tuten Č ovde HJ ovde
tvrd * *tvrdý* HG tvrdi NS tvrd Č tvrd HJ tvrd

U

u * *v, vo* HG v, va NS v, va Č v, va HJ v, va
ubrus * *obrus* HG obrus NS obrus Č ubrus HJ ubrus
ubrus (mali) * *obrúšok* HG servitak NS servitak Č salvet HJ salvetna
učenik * *žiak* HG žak NS školak Č skuolar HJ škuolar
učitelj * *učiteľ* HG učitel NS učitel Č škuolnik HJ škuolnik
učiteljica * *učiteľka* HG učitelka NS učitelka Č učiteljica HJ učiteljica
udarati * *bit', tlčiť, udierať* HG bit NS bit tutj, udirat Č bit, tuć HJ bit, tuć
udavati se * *vydávaťsa* HG udavat se, vidavat se NS odavat se Č odavat se HJ odavat se
udovac * *vdovec* HG vdovac NS vdovac, gdovac Č dovac HJ dovac
udovica * *vdova* HG vdova NS vdovica, gdovica Č udovica HJ dovica
oho * *uchō* HG vušeso NS uho Č uho HJ uho
ujak * *ujec* HG vujčak NS ujac Č ujče HJ ujac
ujna * *ujčiná* HG vujna NS ujna Č ujna HJ ujna
umijesiti (kruh) * *zamiesiť (chlieb)* HG zmisit NS zamisit Č zamisit HJ zamisit
umivati se * *umývaťsa* HG umivat se NS umivat se Č umivat se HJ umivat se
unuk * *vnuk* HG vnuk NS vnuček Č vnuček HJ vnučica
unuka * *vnučka* HG vnučka NS vnučka, vnučica Č vnučica HJ vnučica
unutra * *vnútri* HG vnutri NS nutri Č nutri HJ nutri
upregnuti * *zapriahnuť* HG zapredit NS zaprietj Č naprječ HJ zapriezat, naprječ
ura, sat * *hodina* HG ura NS ura Č ura HJ ura
uskršnuće * *vzkriesenie* HG skrisenje NS skrišenje Č guoristanje HJ guoristanje
usta * *ústa* HG huba NS usta, huba Č usta HJ usta
uš * *voš* HG vuš NS vuš Č vuš HJ vuš
utješiti * *utešiť* HG potišit NS potišit, utišit Č potišit, utolit HJ razveselit
utorak * *utorok* HG utorak NS utuorak Č utuorak HJ utuorak
uzeti * *vziať* HG zet NS ziet Č zjet HJ zjet
uzorati * *poorat'* HG zorat NS zorat, poorat Č zorat, poorat HJ zorat, poorat

V

val * *vlna (vodná)* HG vlna NS slap Č slap HJ slap
van * *von* HG van NS van Č van HJ van
vani * *vonku* HG vani NS vani Č vani HJ vani
vatra * *oheň* HG organ NS organj Č organj HJ organj
večerati * *večerať* HG večerat NS večerat Č vičerat HJ vičerat
več * *už* HG ur NS ur Č ur HJ ur
velik * *velký* HG veliki NS velik Č velik HJ velik
veljača * *február* HG februar NS februar Č februar HJ februar
veseo * *veselý* HG veseli NS vesiel Č vjeseo HJ vjeseo
vi * *vy* HG vi NS vi Č vi HJ vi
vidjeti * *vidieť* HG vidit NS vidit Č vidit HJ vidit
vijenac * *veniec* HG venac NS vienac Č vijenac HJ vijenac
vile * *vidly* HG vile NS vile Č vile HJ vile
vilica * *vidlička* HG vilička NS vilica Č vilica HJ vilica

vino * *víno* HG vino NS vino Č vino HJ vino
vinograd * *vinohrad* HG vinograd NS vinograd
Č vinograd HJ vinograd
više * *viac* HG več NS vetj Č već HJ već
više puta * *viackrát* HG večkrat NS vetkrate Č već puti
HJ večkrat
višnja * *višňa* HG višnja NS višnja Č višnja HJ višnja
vjenčić * *venček, vienok* HG venčak NS venčitj, venčac
Č vjenčić HJ venčac
vjetar * *vietor* HG vetrar NS vjetar Č vjetr HJ vjetar
vočni sok * *ovocná šťava* HG malinovka NS ovocni suoft
Č suoft, mušt HJ suoft
voda * *voda* HG voda NS vuoda Č vuoda HJ voda
vol * *vôl* HG vol NS vuol Č vou HJ vou
voljeti * *ľúbiť, mať rád* HG imat rad, lubit NS ljubit, imat rad,
milovat Č ljubit, milovat, rado imat HJ ljubit, rado imat
vozач * *vodič, šofér* HG šofer NS šofer Č šofer HJ šofer,
vozač
vrabac * *vrabec* HG vrabac NS vriebac Č riebac
HJ riebac
vrana * *vrana* HG vrana NS vrana, gavran Č gavran
HJ gauran
vrat * *hrdlo* HG grlo NS grlo, vrat Č grlo HJ grlo, vrat
vrata * *dvere* HG vrata NS vrata Č vrata HJ vrata
vrata, dvorišna vrata * *brána* HG brana NS brana
Č vrata HJ vrata
vrelo, izvor * *prameň, žriedlo* HG pramen, zdenac
NS zdienčitj, zviranjak Č zviranjak HJ zviranjak
vrh * *vrch (horná časť niečoho)* HG vrh NS vrh Č vrh
HJ vrh
vрпса * *stuha, pánska* HG stuška NS žnuorica, mašlica, vрпса
Č mašna HJ mašna
vртlog, vir * *vír, krútiava* HG vira NS vir Č vir HJ vir
vršnjak * *rovesník* HG vršnak NS vršnjak Č – HJ –
vršnjakinja * *rovesníčka* HG vršnačka NS vršnjačka
Č – HJ –
vrt * *záhrada* HG vrt, zahrada NS vrt Č vrt HJ vrt
vući * *vliect* HG vlič NS vlitj Č vlič HJ vlič
vuna * *vlna (ovčia)* HG vlna NS vuna Č vuna HJ vuna

Z

za (koga) * *pre (koho)* HG pro, za NS pro, za Č za HJ za
zaboraviti * *zabudnúť* HG zabit NS zabit Č zabit HJ zabit
zaciјeliti, zarasti (o rani) * *zaceliť sa, zahojíť sa, zarásť(rana)*
HG zacilit NS zacilit se, zarast Č zacilit se, zarast HJ zacilit
se
zagraditi * *zahradíť* HG zagradit NS zagradit Č zagradit
HJ zagradit
zaimača * *naberačka* HG žufana NS žufanak Č šopfer
HJ šopfer
zaliti, politi * *zaliať* HG zalit NS zaljat Č zaljat HJ zaljat
zamahnuti * *zamávať* HG zakivat NS zamahat, zakivat
Č zamahat HJ zamahat
zamastiti * *zamastiť* HG zmastit NS zamastit Č zamastit,
umastit HJ zamastit
zamijesiti (tijesto) * *zamiesiť(cesto)* HG zamisit NS zamisit
Č zamisit HJ zamisit
zamotati * *zamotať, zavinúť* HG zamotat NS zamotat
Č zamotat HJ zamotat
zao, loš * *zlý* HG zli NS špatan, zali Č zao, čiemeran
HJ zao
zaova * *švagríná* HG švagrina NS švagrova Č švegerica
HJ šogorica

zapad * *západ* HG zapad NS zapad Č zapad, zahod
HJ zapad
zasaditi, posaditi * *posadiť, zasadíť* HG zasadit NS posadit
Č posadit, zasadit HJ posadit
zastava * *zástava* HG zastava NS zastava, fana Č zastava
HJ zastava
zašto * *prečo* HG zač NS zač Č zač HJ zač
zatiljak * *zátylok* HG zatilak NS zatilak Č zatilak
HJ zatilak
zatvarati * *zatvárať* HG zapirat NS zapirat Č zapirat
HJ zapirat
zatvoren * *zavretý, zatvorený* HG zaprti NS zaprt Č zaprt
HJ zaprt
zatvoriti * *zavrieť* HG zaprit NS zaprit Č zaprit HJ zaprit
zavjesa * *záclona* HG firunga NS firhong Č firhong
HJ firhong
zdjela * *misa* HG zdela NS zdiela Č zdjela HJ zdjela
zdrav * *zdravý* HG zdravi NS zdrav Č zdrav HJ zdrav
zdravljje * *zdravie* HG zdravje NS zdravlje Č zdravljje
HJ zdravljve
zec * *zajac* HG zajic NS ziec Č zjec HJ zjec
zelen * *zelený* HG zeleni NS zelien Č zelijen HJ zelijen
zeleno bilje * *zelina, burina* HG zelina NS haluga, zelina
Č haluga, trava HJ haluga
zemlja * *zem* HG zemla NS zemlja Č zemlja HJ zemlja
zet * *zat'* HG zet NS ziet Č zjet HJ zjet
zid * *múr, stena* HG stena NS zid, stiena Č zid, stjena
HJ zid, stjena
zijevati * *žívať* HG zivat NS zivat Č zivat HJ zivat
zijevnuti * *žívnuť* HG zivnut NS zivnut Č zivnut HJ zivnut
zima * *zima* HG zima NS zima Č zima HJ zima
znati * *vedieť* HG znat NS znat Č znat HJ znat
zraka sunca * *slniečný lúč* HG luč NS luč sunca Č sunčeni
trak HJ sunčeni trak
zrnce * *zrnko* HG zrnko NS zrnce Č zrnce HJ zrnce
zub * *zub* HG Zub NS Zub Č Zub HJ Zub
zvjezdica * *hviezdička* HG hvezdička NS zviezdica
Č zvjezdica HJ zvjezdica

Ž

žaba * *žaba* HG žaba NS žaba Č žaba HJ žaba
žabica * *žabka* HG žapka NS žabica Č žabica HJ žabica
žderati * *žrať* HG žerat NS žerat Č žerat HJ žerat
žedan * *smädny* HG smadni NS žajan Č žajan HJ žajan
želudac * *žalúdok* HG želudac NS želudac Č želudac
HJ želudac
žena * *žena* HG žena NS žena Č žena HJ žena
ženiti se * *ženíť sa* HG ženit se NS ženit se Č ženit se
HJ ženit se
žeti * *žať* HG žet NS žet Č žet HJ žet
žetva * *žatva* HG žetva NS žietva Č žjetva HJ žjetva
žila * *žila* HG žila NS žila Č žila HJ žila
žir * *žalud* HG žalud NS žalud Č žalud HJ želud
žitarice sijane ujesen * *oziminy* HG ozimine NS ozimine,
zimska sietva Č ozimine HJ zimska sitva
žlica * *lyžica* HG žlica NS žlica Č žlica HJ žlica
žličica * *lyžička* HG žlička NS žličica Č žličica HJ žličica
žuč * *žlč* HG žuč NS žuč Č žuč HJ žuč
župnik * *farár* HG farar NS puop Č farnik HJ gospodin,
farnik
žut * *žltý* HG žuti NS žut Č žut HJ žut

TAMBURAŠKI I PLESACI Tabor ŠOPRON

Od 19. do 25. srpnja ovoga ljeta se je u Šopronu održao tamburaški i plesački tabor, koga je organiziralo Društvo gradićanskih Hrvatov u Ugarskoj. Cilj ovoga državnog tabora je bio, da se medusobno upoznaju mladi hrvatski folkloriši iz Srednje Europe (Ugarska, Slovačka, Austrija). Iz Slovačke smo se sastali šestimi – 2 folkloriši iz grupe Črip iz Devinskog Novog Sela i 4 folklorišice iz grupe Čunovski Bećari, naravno iz Čunova.

Svaki dan – od prvoga do zadnjega – smo jako puno djelali i vježbali. Jutarnje probe su počeli o 9,00 i trajale su do objeda, do 12,00. Po objedi smo imali takaj probe, ča je pri toj velikoj vrućini poštovanja vridno. Voditelj škole sviranja je bio Dražen Šoić, bivši član tamburaškoga orkestra „Ferdo Livadić“, bivši primaš orkestra HRT i primaš poznatoga sastava „Lampaši“ i Attila Kuštra iz Podravine, ki je najbolji svirač bugarije i berde u Ugarskoj. Plesače su vodili Miro Kirinčić iz Karlovca, ki je asistent na Školi folklora i Štefan Novak iz Kolo Slavuj-a iz Beča.

Na samom kraju tabora se je održala završna priredba. Nastupali smo na pozornici u centru grada. Svirači su odsvirali nekoliko jačak i pratili su

*Vježbanje, probe, završna priredba,
upoznavanje i druženje
– to je bio tabor u Šopronu*

plesače pri njihovom programu – spletu plesov iz Međimurja i Gradišća. Po programu se je održala zabava na koj je svirao Petar Moger iz Osijeka i mi smo se zabavljali i tancali do jutra.

Šopronski tečaj, to je bilo puno djela i truda, puno zabave i ča je najvažnije – puno medusobnoga upoznavanja – druženja s drugimi mladimi folkloriši iz cijelog Gradišća i mislim, da je organizatorom uspilo to, ča su si zeli za cilj.

DANICA MAÁSZOVÁ

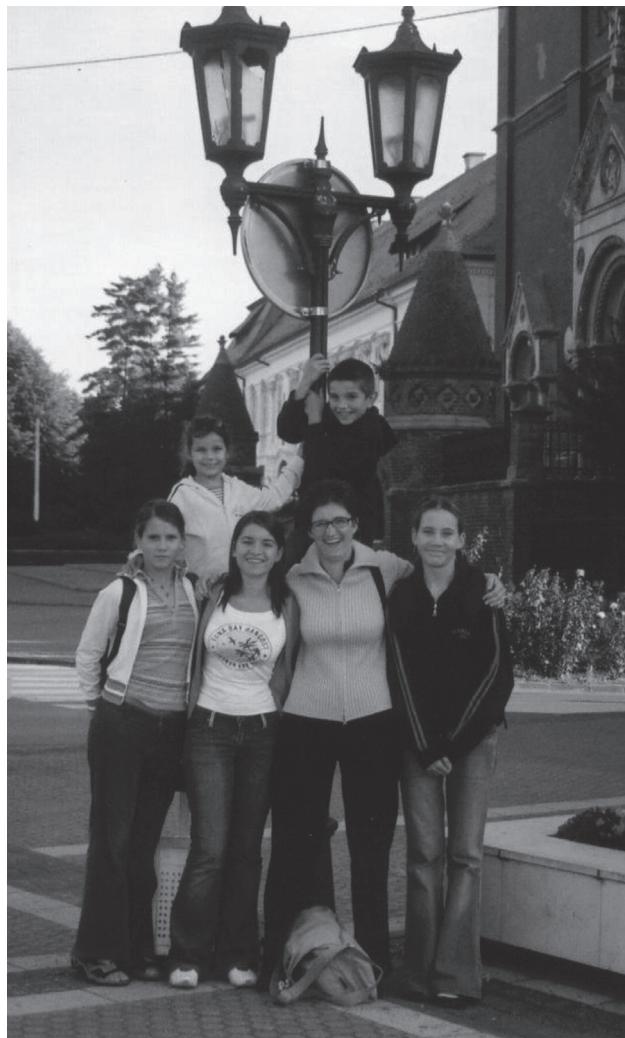

GOSTOVANJE U SLAVONIJI POSJET OŠ „JOSIPA KOZARCA” **JOSIPOVAC PUNITOVAČKI**

U tri hrvatski seli u Slovačkoj (Čunovo, Hrvatski Jandrof, i Hrvatski Grob) se jur drugo školsko ljeto podučava hrvatski jezik. S profesoricom Barbarom Petras-Horvat, ku je iz Hrvatske poslalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja se u svakom od ovih sela održava jedan put u tajednu hrvatska nastava. Jur duže vrime se je planirala suradnja zi školami u Hrvatskoj, tako da po pozivu OŠ Josipa Kozarca iz Josipovca nije bio problem organizirati sve ča je bilo potrebno.

Četvrtak, 9. rujna jutro je krenuo autobus zi 30 učenika hrvatskoga jezika u selo Josipovac Punitovački, ko se nalazi med slavonskim gradi Osijek i Đakovo. Imali smo pred sobom dužičak put, ki je ali friško prošao. U Josipovcu su nas jur svi nestrpljivo čekali. U novozgradenoj školi je nas jur čekalo pogošćenje. Školu su zgradili pred 4 leti uz finansijsku pomoć Republike Slovačke. Nakon toga su nas domaćini razdiljili va obitelji pri kih smo bili smješteni.

Petak, 10. rujna pred objedom od 8,00 do 12,45 smo sudjelovali kako normalni učenici na nastavi u OŠ Josipa Kozarca. U istočnu Slavoniju su se pred 150 ljeti dоселili Slovaci iz sjeverne Slovačke i na ovom području još i danas čut slovački jezik. 90 posto iz 900 stanovnikov, ki živu u Josipovcu su Slovaci. Mora se reć, da se hrvatska vlada za svoje manjine skrbi jako dobro, bolje nego Slovačka, zato ar svi, ki imaju slovačke korijene govoru i razumu slovački, na razliku od Hrvatov u Slovačkoj, kade se hrvatski identitet polago gubi. Učenici osnovne škole imaju svaki tajedan jednu uru slovačkoga jezika. U selu djela i Matica slovačka i KUD Braće Banas, ki kroz pjevanje i ples čuva slovačke običaje. Kako su nam rekli naši domaći, već put u ljetu dojdu u Josipovac koreografi iz Slovačke, da bi održali tečaje

Za uspomenu...

slovačkoga plesa i pjevanja. Već put sobom donesu i slovačke nošnje, ke se onda koristu pri različni nastupi. Popodne smo posjetili grad Đakovo, njegov centar i predivnu katedralu, ka je sjedište Đakovačko-srijemske biskupije i pripada med najlipše crkve u Europi, ča dokaziva i posjet katedrale papom Ivanom Pavlom II., ki je lani u đakovačkoj katedrali služio svetu mašu i od gradonačelnika Đakova je dostao pravi slavonski kraljak, ki si je veljek sprobirao i stavio ga na glavu.

U subotu, 11. rujna smo bili na cijelodnevnom izletu u parku prirode Koopački rit, ki je jedan od rijetkih ekosustavov i poznat je po cijelom svitu. Park

se nalazi sjeverno-istočno od grada Osijeka, na obali Dunava. Živi onde 291 vrsta ptic, od njih najvažniji je orao štekavac, ki je u svitu vrlo ugrožen. Na objed smo bili pozvani u restoran Kormoran, kade smo dostali odličan objed. Popodne smo bili u gradu Vukovaru, koga od srbske granice djeli samo Dunav i zato je bio kroz domovinski rat okupiran, na 90 posto uništen i nesrbsko stanovništvo je bilo protjerano. Pogledali smo sva spomena na žrtve rata: Križ na ušću rijeke Vuke u Dunav, memorijalno groblje žrtvam iz Domovinskoga rata i spomen obilježje Ovčaru. U večerni ura se je održao program, na kom su nastupali domaći KUD Braće Banas, KUD Tena iz

Đakova i Čunovski Bećari, ki su zastupali gradičanske Hrvate iz Slovačke.

U nedjelju, 12. rujna po svetoj maši se je održala smotra folklora, na koj su sudjelovali ne tek slovačke i hrvatske folklorne grupe ali i Čunovski Bećari. Po nastupu smo se oprostili od naših domaći i krenuli na put domom.

Iz Josipovca smo si domom donesli lipe doživljaje i ufamo se, da će budući put moći primit naše prijatelje pri nas u Slovačkoj.

DANICA MAÁSZOVÁ

NA PROSLAVI KOD IMENJAKA

Novo Selo (Neudorf bei Parndorf) u Austriji i Devinsko Novo Selo (Devínska Nová Ves) u Slovačkoj ne samo što nose ista imena, ali su već osam godina općinama partnerima. Partnerski odnosi predstavljaju: kontakti općinskih predstavnika, naizmjenična izmjena kulturnih programa, suradnja vatrogasnih postrojbi i ostale djelatnosti.

Posljednja posjeta Novoselaca iz Slovačke, Novom Selu na Hati (Austrija) 11. septembra 2004. godine bila je uključena u proslavu 10. obljetnice osnutka folklornog ansambla Hatsko kolo koji pod vodstvom g. župnika mgr. Branka Kornfeinda doseže zavidan nivo s mnogim uspjesima.

Novoselicima iz Slovačke pripao je drugi, sobotnji večer, u okviru proslave desetogodišnjice tog ansambla. Na početku, u samom uvodu, s pozdravnim riječima istupili su načelnici općina Štefan Mikula i Ing. Vladimír Mráz, kao i mgr. Branko Kornfeind, odnosno PhDr. Viliam Pokorný, predsjednik Hrvatskog kulturnog društva u Devinskoj Novoj Vesi. Nakon uzajamne izmjene poklona, započeo je svećani dio programa u kojem su nastupili hrvatski ansambl iz Devinske Nove Vesi: glazbeno-pjevačka skupina Rosica, kao i dvije folklorne skupine – Grbarčeta, odnosno Črip. Nakon njihovih nastupa održala se prijateljska društvena zabava. Plesne korake pratila

Predstavnici općina i hrvatskih društava iz austrijskog i slovačkog Novog Sela pred početkom kulturnog programa 11. septembra ove godine

je hrvatska glazbena skupina Pinkica iz mađarskog naselja Petrovo Selo.

Trećem danu proslave 10. obljetnice Hatskog kola predstavnici i ansambl iz Devinske Nove Vesi nisu prisustvovali. Naime, tog dana, 12. septembra 2004. godine u Jevišovki (Frjelištof) na južnoj Moravskoj (ČR) odžavao se tradicionalni Hrvatski kiritof - proslava na kojoj je u programu nastupio i ansambl Rosica iz Devinske Nove Vesi.

-red-

Oslavnici Hatsko kolo iz naselja Novo Selo (Neudorf bei Parndorf, Austria)

HRVATSKI GROB NE MOŽE BITI DRUGAČIJI NEGO HRVATSKI

Prije dvije godine, 2002. godine, selo Hrvatski Grob proslavilo je 450. obljetnicu od dolaska Hrvata na ovo područje. Običaji i tradicije koje su donijeli sa sobom očuvali su se sve do danas. Za to možemo danas zahvaliti nažalost samo pojedincima i, kada nas oni zauvijek napuste, to osjeća cijelo selo. U tom smislu Hrvatski Grob ima najveće probleme od sva četiri sela u Slovačkoj u kojima žive hrvatske tradičije. Te poteškoće produbile su se posljednjih mjeseci, kada nas je nakon teške bolesti napustila predsjednica Hrvatskog kulturnog društva Felicita Hržičová. Nedugo prije nje preminuo je njen suprug Ignác, a nakon njih i požrtvovni član društva Gabriel Kocák. Bio je to golemi gubitak ne samo za njihove bližnje nego i za selo. No uvjerenja sam da će se usprkos tome ostali članovi nastaviti s radom. Ubrzo nas čekaju godišnje sjednice društava povezane s izborima novih odbora. Zasigurno bi bilo dobro posvetiti pažnju mladima, pružiti im više prostora i mogućnosti da se iskažu u konkretnom djelovanju društva. Na kraju krajeva, to vrijedi za sva društva Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj.

Sami Grobljani kažu da ono što su nam ostavili naši preci predstavlja bogatstvo iznimnog kvaliteta. Upravo iz tog se razloga 1992. nekoliko entuzijasta udružilo i pod vodstvom predsjednice društva gospode Felicite Hržičove počeli su obilaziti jednu po jednu kuću, tražiti ono što se još moglo pronaći, što je očuvano u hrvatskim obiteljima iza prošlih naraštaja. To su bile stvari koje, zaboravljene u dnu ormara, sigurno nisu imale priliku da zainteresiraju današnje naraštaje. Bili bi potpuno pali u zaborav. Mnoge od tih predmeta bilo je potrebno popraviti, obnoviti, prišiti oštećene dijelove

Ignác Hržič s obitelji, jedan od osnivača ansambla Chorvatanka

na nošnjama, oprati, izglačati, uštirkati i... sve instalirati da lijepo izgleda. Hrvatsko kulturno društvo je zahvaljujući tadašnjem načelniku sela dobio prostore, iako samo u najam, u zgradiji Jednote na Staroj pošti. S ljubavlju i

Snimke iz Hrvatske sobe u Hrvatskom Grobu

Grb Hrvatskog Groba

oduševljenjem instalirali su sve izloške u tzv. Hrvatskoj sobi. Te su prostore, međutim, morali napustiti te se na godinu dana skromna izložba preselila u mjesnu osnovnu školu.

Naš je put prilikom posjeta Hrvatske sobe vodio u dječji vrtić koji je Hrvatskom društvu omogućio korištenje tih prostora, koji međutim iziskuju rekonstrukciju. Tim više što u njima jednom tjedno vježba folklorni ansambl Chorvatanka i što se ovdje odvijaju mnogi događaji vezani uz društveni život sela. Uvjerenja sam da će sadašnja uprava sela s načelnikom učiniti sve da hrvatska kultura i dalje ima mogućnost obogaćivati kulturu u selu u čijem se nazivu ipak nalazi pridjev «hrvatski».

Prilikom ulaska u Hrvatsku sobu mogu je pažnju zaokupila Spomenknjiga. Kad sam je otvorila zainteresirala me je prva zabilješka koja datira iz 1992.:

«Da bude cvala hrvatska kultura u Hrvatskom Grobu, želi Cvečko.» Riječ je o zabilješki sa svečanog otvorenja stalnog postava izložbe čiji je prvi posjetitelj bio predsjednik Hrvatskog kulturnog saveza u Slovačkoj Doc. Ing. Juraj Cvečko, CSc.

Dostojno mjesto u izložbi zauzima instalacija mlade i mladoženje u povijesnoj vjenčanoj odjeći. Na njega su ponosne i članice Hrvatskog kulturnog društva koje su nas stručno vodile i o njemu su govorile podrobnije. Ta je instalacija prezentirana na nekoliko izložaba izvan sela, čak su je mogli vidjeti i Hrvati iz Austrije na izložbi u Kittseuu.

Riječ je o originalnoj vjenčanoj odjeći s bogatim ukrasima od čipke tipičnim za Hrvatski Grob. Na glavi mlade ističe se povezača s vrpcom u obliku lepeze. Suknja mlade bila je svijetle boje, za razliku od djeveruša koje su nosile zelene sukњe. Mašne na povezači bile su crvene (kada mlada nije bila trudna; u obrnutom slučaju morala ju je vezati bijelom vrpcom). Zimi je odijevala tzv. mentečak – topao kaput. Nakon vjenčanja morala je četiri tjedna glavu pokrivati maramom izrađenom od fine čipke. U drvenoj kolijevci instalirano je novorođenče u dječjoj nošnji.

Ručno tkane čipke krase i plahte i jastuke instalirane su na izložbi.

Očuvane su i razne posude za kuhanje, miješanje tjestova, za mlijeko, lopata za pečenje kruha, «pratjak» – klip za pranje, galeta za mast, posuda za «fritšuk na vinograd» i mnoge druge.

Posjetitelje privlači mnoštvo fotografija po zidovima koje predstavljaju dopunu postava i pokazuju novije aktivnosti Hrvatskog kulturnog društva.

Da sam trebala listati cijelu spomen-knjigu, to bi jako dugo trajalo. Nema posjetitelja Hrvatskog Groba koji nije posjetio Hrvatsku sobu, što dokazuju sve zabilješke u njoj.

Ovu knjigu zatvaram sa željom za sebe, ali prije svega za sve Grobljane: Ne dajte se, činite sve za očuvanje kulturnog nasljeđa, za spas kulturnog bogatstva vaših predaka.

JOZEFÍNA ČOREJOVÁ

6. SHODIŠĆE GRADIŠČANSKIH HRVATOV MARIJANCE

Nedjelju, 8. kolovoza održalo se jur 6. shodišće gradišćanskih Hrvatov u Marijance, staro marijansko svetišće, ko se nalazi u blizini Požuna. Sudjelovalo je već od 300 ljudi iz Hrvatskoga Jandrofa, Devinskoga Novoga Sela, Čunova, Pandrofa, Novoga Sela i Bijelog Sela. Prvo se je održao križni put i po njem je slijedila sveta maša, ka je bila posvećena Majki Božjoj. Svetu mašu je služio duhovnik u Novom Selu i Pandrofu, Branko Kornfeind i duhovnik u Čunovu, Jozef Jančović. Glazbeno su mašu pratili Čunovski Bećari. Po svetoj maši je slijedila agapa.

D. M.

GAVRANFEST

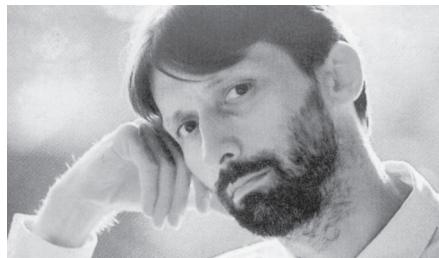
nakon godinu dana ponovno u Trnavi

U Trnavi se u razdoblju od 20. do 22. listopada održala druga godina smotre dramskog stvaralaštva hrvatskog dramatika i prozaika Mire Gavrana (rođen je 3. svibnja 1961. u Gornjoj Trnavi). U Slovačkoj je taj autor već dobro poznat. Domaća kazališta priredila su nekoliko njegovih drama, u knjižkom su obliku one izšle u prijevodu na slovački pod naslovom Drámy a komédie (2000.), a preveden je i njegov roman Judita (2001.).

Činjenicu da je Gavran našao svoje stalno mjesto na slovačkim kazališnim daskama, o čemu uostalom govori i osnutak festivala njegova stvaralaštva, koji se nikako nemože požaliti na slabu posjećenost, shvaćamo kao novi val interesa za hrvatsku dramu i za hrvatsku kulturu uopće, čiji korijeni sežu i na naše područje. I GAVRANFEST u velikoj mjeri pridonosi produbljivanju tog povijesnog kontinuiteta slovačko-hrvatskih odnosa.

Na ovogodišnjem trnavskom GAVRANFESTU imali smo mogućnost vidjeti Gavranove drame u izvedbi slovačkog, slovenskog, francuskog, poljskog i hrvatskog kazališta.

Uspješnu inscenaciju drame Kre-

ontova Antigona priredila su dva kazališta: pariško i slovensko. Domaće Kazalište Jána Palárika priredilo je zanimljivu dramu Sve o ženama u kojoj kroz pet priča njihov autor predstavlja najskrovitija mjesta ženske duše. Ovu dramu je u ovogodišnjoj sezoni premijerno izvelo i košičko kazalište. Što je sve čovjek u stanju učiniti za uspjeh, slavu, popularnost i novac nam je kroz dramu Zaboravi Hollywood pokazalo Slovačko komorno kazalište iz Martina. Inscenaciju drame Čechov je rekao Tolstoju zbogom priredilo je pariško kazalište i ona je na festivalu zaključila krug Gavranovih drama s povijesnom tematikom. Sjajnu komediju drugačije teme istog autora izvelo je na festivalu poljsko kazalište iz Krakowa.

Gavranovo stvaralaštvo obuhvaća široko tematsko i žanrovsко područje. Njegova sposobnost novog pogleda na najstarije teme fascinantna je. Kao suvremeni dramatik s odstojanjem je obradio aktualnu političku temu u jednoj od svojih recentnih drama Kako ubiti predsjednika. Ta je predstava u izvedbi poznatog zagrebačkog kazališta Teatar ITD zatvorila II. GAVRANFEST u Trnavi, na kojem su bili nazočni i članovi Hrvatskih kulturnih društava u Slovačkoj. Po svršetku predstave u kazališnoj Dvorani ogledala se pod pokroviteljstvom Veleposlanstva Republike Hrvatske u Slovačkoj održala Hrvatska večer uz nazočnost gradonačelnika Trnave kao i autora – Mire Gavrana. Tu su večer upotpunila svojim kulturnim programom i naša dva hrvatska ansambla, iz Hrvatskog Jandrofa te Hrvatskog Groba. Svi smo kući odlazili s osjećajem zadovoljstva zbog izuzetnog kulturnog doživljaja.

JOZEFÍNA ČOREJOVÁ

Muški jačkarski zbor iz Jandorfa nastupio je u kulturnom programu Hrvatskog večera

Kotoriba... više nego suradnja

...poznata je po pletarskoj fabrici, koja je Kotoribu ekonomski podignula. Poznata je po prvoj željezničkoj stanici u Europi. Poznata je po najvećoj župnoj crkvi do Zagreba. Za člane folklorne grupe Črip iz Devinskoga Novoga Sela i folklorne grupe Čunovsko jato iz Čunova poznata je po dobrom ljudima. Kako su to uspjeli saznati?

Od 26. do 28.11.2004 bili su ove grupe gosti KUD-a Kotoriba iz Hrvatske u međimurskom selu pored mađarskih granica u Kotoribi. Suradnja Čripa i Kotoribe počela je u 2003. na 5. obljetnici Čripa. Onda su Međimurci gostovali u Slovačkoj i nastupili su kao gosti u svečanom programu. Međimurci su pozvali članove Čripa, da posjete njihovo selo.

Črip je došao sa programom pripremljenim posebno za Kotoribu zajedno s Čunovskim jatom i sa dvoje gajdaša. Zašto posebno? Za to, da u programu su bile samo pjesme a plesovi slovačkih Hrvata. Sat vremena folklora slovačkih Hrvata u kvalitetnoj izvedbi svih sudionika programa znači napredak u kvaliteti društava, ali i napredak na istraživačkom polju folklora slovačkih Hrvata.

Domaćini su za članove grupe pri-

premili razgledavanje po Kotoribi, te zajedničku večeru, provedene u druženju uz glazbu i pjevanje. Zajedno su u nošnjama išli na nedjeljnju misu. Črip je doniesao darove u izvornoj novosielskoj nošnji, koju je Čripu posudila obitelj Jeck. Kao darove su nosili vino iz našeg kraja i bieli kolač od bake Kattke Balažove. Odličnu akustiku ima crkva u Kotoribi. To se je čulo, kad su Čripi tijekom mise pjevali novosielsku

baladu Išla j' Marija. Za tim su svojim pjevanjem provjerili akustiku crkve i cure iz Čunovskoga jata.

Ne ide napisat to, kako su se domaći za nas cijelo vrijeme brinuli. Koliko darova smo dobili, materijalnih, ali šta je važnije, još više onih ne materijalnih. Tako da se može reć da Črip, Čunovsko jato i Kotoribu ne veže suradnja, nego prijateljstvo.

TEREZA BALÁŽOVÁ

Na Hrvatski dani u Čunovu imala je svoju drugu premijeru koreografija „Ajmo mi u kolo“ s kojom je istupila plesačka skupina iz Devinskoga Novoga Sela, Šenkvice i Čunova

1. HRVATSKO SHODIŠĆE CELJANSKOJ DIVICI MARIJI ČUNOVО

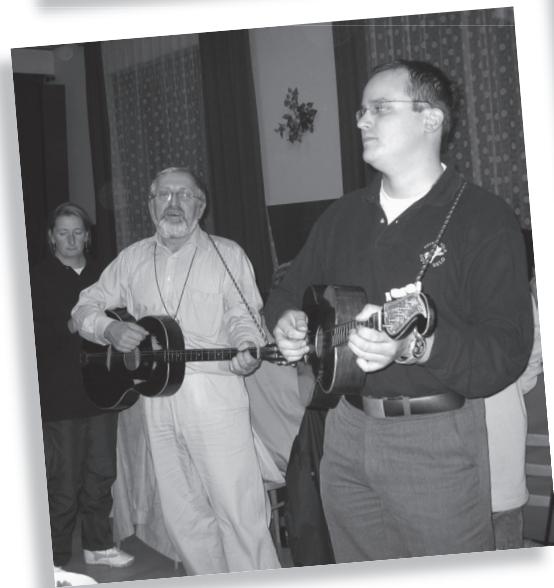
Subotu, 9. listopada u popodnevni ura su u Čunovo došli hodočasnici, ki su piše došli prik zelene granice kod Zeislhofa iz Novoga Sela, Bijelog Sela i Pandrofa. Hodočasnikov-pišakov je došlo 25 i u Čunovu im se pridružilo oko 60 vjernikov iz istih trih sel, kako i domaći Čunovci. Marijansku svetu mašu je služio gospodin Branko Kornfeind i svirali su novoseoski tamburaši.

Po maši su se svi vjernici skupa stali u dvorani kulturnoga doma, kade je bilo pripravljenoga pravoga okripljenja za tijelo – specijalitet iz klanja svinje. Kako je rekao gospodin Branko: „Po maši je bila obiljna agapa kako na piru u Kani Galilejskoj“.

D. M.

Sveta maša s g. Brankom Kornfeidom i agapa u kulturnom domu

ISTRAŽIVANJA U ARHIVU ZAGREBAČKOG KAPTOLA

Ni ponovljeni uvid i pregled „Repertorija“ najstarijih pisanih ostavština zagrebačkog kaptolskog arhiva, nije nam donijeo izravnja saznanja o našim do današnjih dana hrvatskim selima. Preostalo nam je, tek slijediti tijek zbivanja, koristeći se nizom neizravnih povjesnih izvora, koji su nam kao jedini mogli pojasniti historijsko vrijeme, mjesta zbivanja, dapače i stvarna imena osoba 16. stoljeća koja će se sva zajedno prestrojiti u jedan niz Hrvata u svojoj novoj domovini Slovačkoj.

Već je i ranije bilo spomenuto o sve većoj koncentraciji novoveških prezimena u prvoj polovici 16. stoljeća, posebice, u istočnjim dijelovima Zagreba. Pokazalo se, da se ustvari radi o „veleposjedu Štibra“ u držbi zagrebačkog kaptola. Samo ime i naziv gospoštije Štibra nastalo je od onovremenskog naziva crkvenog kaptolskog poreza štibra. Gospoštiju – velikoposjed objedinjavalo je 40 sela. Najvećim naseljem bio je stari Kraljevec (dan danas zagrebački prigradski predio Sesvete).

Više puta spominjani neizravni povjesni izvori ustvari su popisi poreznika „desetka“ crkvenog poreza, koji se plaćao u naturi: pšenicom, raži, zobi, vinom, ili nekim drugim plodinama – prosom, cirakom, geršlom te svinjama i proizvodima od pčela.

Iz 16. stoljeća sačuvao nam se 51 svezak s popisima davalaca poreza. Od toga se broja za prvu polovicu 16. stoljeća odnosi 27 poreznih svezaka. Kako je prvi val hrvatskih kolonista zahvatio slovačke krajeve tijekom 40. godina 16. stoljeća, usredotočili smo svoju pozornost na razdoblje s kraja tridesetih i početka četrdesetih godina.

Sačuvali su nam se popisi iz 1537., 1538., 1541., 1543. godine. Popis poreznika iz 1538. godine sačuvao se fragmentarno u lošem stanju, gotovo nečitljiv, stoga smo pristupili poravnavanju popisa iz 1537. godine sa popisom iz 1541. godine. Broj poreznika i njihova struktura u praćenom razdoblju nisu se bitno mijenjali, ali znatno su nastajale promjene glede oporezovanih.

Popis iz 1541. godine navodi 27 poreznih obveznika više, nego popis iz 1537. godine, što potvrđuje, da je 1537. godine bilo manje oporezovanih (vjerojatno u svezi sa napuštenim selištima).

Registrar iz 1541. godine navodi 98 novih imena poreznih platiša dok se u 17 slučajeva mijenjalo krsno ime poreznika (zasigurno se nije radilo o pokojnim osobama, jer bi u tim slučajevima bila uvedena imena njihovih udovica). Brojno stanje od 304 poreznika iz 1537. godine doživjelo je 142 izmjene tijekom 1541. godine. Gotovo se čitavo stanovništvo poreznih obveznika izmjenilo u selima Oporovec, Donja Selnica, Novaki na Savi, Opatski otok, Završje i Remečina. Znatnije izmjene zbole su se u selima Kobiljak, Kraljevec, Cerje, Ivanja reka, Kosnica i Kojenik. Razlike u broju poreznih davalaca tijekom naših usporedbi glede navedenih godina, donosi nam nova saznanja i brojno stanje u selima Nart 4/9, Resnik 9/14, Remetinec 7/9, Topolovec 3/10 i Remečina 4/12.

Iz uvedenog proizlazi, da je u godištima 1538 – 1540 došlo

do izraženijih promjena stanovništva na gospoštiji Štibra. Za nas je najzanimljivije da su te promjene poistovjećene s nositeljima prezimena: JAKŠIĆ, BOŽIĆ, LAHKOVIC, STEPKOVIĆ, KRAJAČIĆ, PAVLŠIĆ, MALŠIĆ, KOŠUTIĆ, HONIĆ, VLAŠIĆ, BESEDIĆ, ILIĆ, RIBARIĆ, BUŠIĆ, PUSOVIĆ, VALOVIĆ, JANKOVIĆ, FRANČIĆ, VALKOVIĆ, IVANOVIĆ, KRANEĆ, MATASIĆ, RUŠEVIĆ, BERTOLIĆ, FABŠIĆ, MAŠIĆ, ŠIMONIĆ itd.

Trebalo bi još dodati, da su usprkos uvedenom i nadalje ostala popisana imena iz 1541. godine na pr. BLAŽEVIĆ, LAHKOVIC, MIHALKOVIĆ, MIKLETIĆ, JAKŠIĆ, BLAŠKOVIĆ, MAŠIĆ, SUŠIĆ i druge, što nam govori da se nisu iseljavale cijele obitelji, odnosno, da su domovinu napustili u nekom drugom migracijskom valu. S oznamom, da su otišli (desertus) navode se prezimena MIKUŠIĆ, ZEVERIĆ, KUTENIĆ, VIDOVICIĆ, LAHKOVIC, NOVAK, KOŠUTIĆ, JANKOVIĆ, VRANIĆ i FABIANIĆ.

Pregledni i usporedjeni popisi pokazali se nam dvije važne okolnosti, upućujući nas na prezimena starijeg oblika s odnosom na neke sadašnje forme u prezimenima. Godine 1541. je ukazano, da se u praksi, u svakodnevnom životu dolazilo do gubitka morfema -IĆ.

Isti taj porezni obveznik zapisan 1537. godine sa morfom -IĆ već je 1541. godine bez nje. Primjerice HARUMBAŠIĆ je HARAMBAŠA, CICAKOVIĆ je CICAK, MEDVEDIĆ je MEDVED, SIDAČIĆ je SIDAK. Dolazi i do ispuštanja suglasnika, zamjene i pomaka suglasnika na pr. KERMČEVIĆ je KRENČIVIĆ i KREMČIĆ (KRENČIĆ), TELEKOVIĆ je TELENKOVIĆ, SUŠEVIĆ je SUEŠIĆ i SUŠIĆ, PAVLEŠIĆ je PAVŠIĆ (to su te osobe, s istim krsnim imenima, iz tog istog naselja).

Rezultati tjednog istraživanja u Arhivu zagrebačkog kaptola potvrđuju da je prvi val Hrvata koloniziranih u Slovačkoj nastao početkom četrdesetih godina 16. stoljeća. Sva ta saznanja ukazuju nam na odredišta, mjesta odakle su odlazili kasniji novoveški Hrvati. Vrijeme odlaska kao i sloboda koloniziranja na novim lokacijama prekrivaju se sa zapisima poreznih obveznika na vlastelinstvu Devin, što je bilo ustvari važnim razlogom za preimenovanje sela u Hrvatsko Novo selo. Manjka ipak određenije datiranje i vrijeme iseljenja. Uspoređivati smo mogli tek porezne popise „desetine“, glede davanja drugorednih plodina. Oni su nam se sačuvali u najurednijem kronološkom obliku. Drugorazredne žitarice uzgajali su isključivo najbijedniji dijelovi žiteljstva na iskrčanim krčevinama. Nedostaju nam popisi vinskih dača kao i porezi krušnih žitarica, što bi nam pridonijelo još više saznanja o seljacima podložnicima.

Emigrant je odlazeći uzimao sa sobom sve ono najneophodnije potrebno za život (odjeću, pokrivače i hranu). Pošao je na dalek i nepoznat put kolima vučenim zapregom, jer bilo je bezizgledno vući imetak u zavežljaju. Želir nije imao zapregu, mogao je tek zamolit seljake, da ga povezu.

Sačuvan je bio i popis „desetine“ isplaćene žitaricama iz 1545. godine (u tom popisu figurira dvoje „deserta“ – KRAJAČIĆ i NOVAK), ali vršiti usporedbu godina 1545. sa 1535. godinom bio bi ipak predug povjesno vremenski razmak.

JOZEF KLAČKA

■ DOBRA POSEZONA NA HRVATSKOM JADRANU nastavljena je i poslije 13. rujna o. g., jer, po podacima Hrvatske turističke zajednice, na Jadranu boravilo je onda 168.244 prijavljenih turista ili 17 posto više nego u isto vrijeme prošle godine. Više turista nego tih su dana zabilježile sve jadranske regije. Najviše se gostiju, slično kao i tijekom cijelog ljeta, odmaralo na području Dalmacije – njih ukupno 75.146. U odnosu na isto lanjsko vrijeme to je ukupno 16 posto više. Poraste su bilježile sve dalmatinske županije.

■ NASTAVAK PRIVATIZACIJE preostalih 25 hotelskih kuća u većinskom državnom vlasništvu uz pronalaženje kvalitetnih strateških partnera, te donošenje zakona koji bi riješio status zemljišta u turističkim kompleksima od oko 50 milijuna četvornih metara prioritetne su mjere hrvatske Vlade u 2005. godini u vezi turizma. Naglasio je to ministar mora, turizma, prometa i razvijatka Božidar Kalmeta na III. Susretu hrvatskih turističkih djelatnika s predstvincima Vlade, održanom 29. listopada 2004 u sklopu „Dana hrvatskog turizma“ u Cavatu.

o 4,3 milijuna evidentiranih vozila na autocestama do tog dana. Kazao je i da je 31. srpnja zabilježen najveći dnevni promet, od 240.000 vozila koja su prošla kroz naplatne kućice. Kao probleme prvi je čovjek HAC-a istaknuo neotvaranje pratećih sadržaja uz nove autoceste, rekavši da nije poznato zbog čega koncesionari nisu otvorili dio tih objekata do sezone. Osim toga, kao problem je spomenuo premali kapacitet tunela Sveti Rok u prometnim špicama.

■ VLADA RH je 3. rujna 2004. donijela Strategiju razvoja unutarnje finansijske kontrole, kojom se to područje uskladjuje sa standardima EU. Strategija predviđa trajnu finansijsku kontrolu

i u pripremi i nakon poduzimanja odluka, neovisnu unutarnju reviziju koja bi direktno odgovarala ministru, odnosno čelniku tijela državne uprave, te osnivanje Središnje harmonizacijske jedinice. Učinkovita unutarnja finansijska kontrola u javnom sektoru već nakon godinu dana trebala bi donijeti pozitivne rezultate u boljem trošenju novca, učinkovitijoj i jeftinijoj državnoj upravi, istaknuo je ministar financija Ivan Šuker.

■ MINISTAR MORA, PROMETA, TURIZMA i razvijatka Božidar Kalmeta predstavio je 16. rujna o. g. u Hrvatskom saboru Vladin prijedlog novog Pomorskog zakonika ocijenivši da će se njime Hrvatska deklarirati kao jaka pomorska zemlja, jer će pomorsku regulativu u ptpunosti uskladiti s onom najrazvijenijih pomorskih zemalja. Zakonom se uvode najbolja rješenja za sigurnost plovidbe, ekologiju, te jamči konkurentnost hrvatskih pomoraca u odnosu na europske zemlje. Zakonik obuhvaća i odredbe o zaštiti i nadzoru zaštićene ekološko-ribolovne zone, kao i hrvatskih unutarnjih voda. Oporbeni saborski klubovi uglavnom su se suzdržali prema Vladinu prijedlogu novog pomorskog zakonika, hvaleći neke odredbe koje štite brodare i uvode red u tzv. čartere, ali i kritizirajući neke, poput one o dopuštanju stranim ratnim brodovima ulazak u hrvatske teritorijalne vode.

■ U ODNOŠU na dosadašnji nadzor u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru, svakodnevno će u nadzoru zaštićenog ekološko ribolovnog pojasa sudjelovati pet brzih brodova lučkih kapetanija na pet lokacija. Odluka o proglašenju zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Hrvatske na Jadranu stupila je na snagu 3. listopada 2004.

■ MINISTAR KULTURE Božo Biškupić rekao je (20. rujna o. g.) u Osijeku da će se od Srbije i Crne Gore tražiti da hitno imenuje novo povjerenstvo za povrat kulturnih dobara, jer Hrvatska od njih traži 8500 muzejskih i 10 tisuća sakralnih umjetnina. Pregovori o povratu tih umjetnina stali su nakon promjene vlasti u Srbiji i Crnoj Gori, stoga ćemo tražiti aktualizaciju toga pitanja, rekao je ministar Biškupić nakon sastanka u Osijeku s predstvincima kulturnih institucija Osječko-baranjske županije.

■ PROŠLE JE GODINE izvezeno iz Hrvatske oko 93 tisuće hektolitara vina i drugih proizvoda od grožđa, a uvezeno oko 106 tisuća hektolitara. Godinu prije izvezeno je 117 tisuća hektolitara vina i drugih proizvoda od grožđa. Najviše vina izvozilo se u Poljsku, Njemačku, BiH i Italiju, a uvozilo iz Makedonije, BiH, Slovenije, Italije itd.

■ ŽELEĆI POTAKNUTI DOMAĆI TURISTIČKI PROMET, posebice neke njegove dijelove, resorno Ministarstvo turizma predložilo da se slijedeća, 2005. proglaši godinom domaćeg gosta. Pokrovitelj tog projekta, koji bi se odvijal pod motom „Upoznajmo Lijepu našu“, bila bi hrvatska Vlada. Projekt se, prije svega, temelji na subvencioniranju domaćeg organiziranog turističkog prometa, za što država kani iz svoje blagajne izdvajati 3,5 milijuna kuna.

■ HRVATSKA ĆE U IDUĆE dvije godine na raspolaganju imati oko 245 milijuna eura iz predpristupnih fonda EU-a, a da bi oni mogli uspješno koristiti tijela državne uprave trebaju provesti niz pravnih, strateških i institucionalnih mjera. Vlada je prihvatile akcijski plan priprema za korištenje predpristupnih programa EU. Hrvatskoj će tako ideće godine biti na raspolaganju 105 milijuna eura i to 80 milijuna za program PHARE, te 25 milijuna eura za program ISPA (podrška infrastrukturnim projektima u zaštiti okoliša i prometu).

(Hina)

*Vinšujem vam ovuo Nuovo lieto,
uov stari Božitj;
dab' vam cvalo, rodilo
puolje žitkuom,
dvuor dobitkuom,
guora drivuom,
vinuograd vinuom,
stanje dobrim zdravljem.
V životi vam prijamo se
ča si od miloga Buoga pruosite,
a po smrti dušnoga spasenja najvetj.*

(Novogodišnja čestitka

HRVATSKA ROSA • Broj 2-3 / 2004

Vydáva Chorvátsky kultúrny zväz na Slovensku vo vydavateľstve Clara Design Studio, Čenkovce • Adresa redakcie: Hrvatska rosa, Trenčianska ul. 55, 821 09 Bratislava, tel.: 421 – 2 – 5341 7744, fax: 421 – 2 – 5341 8166 | Redakcia: PhDr. Viliam Pokorný (šéfredaktor), Ing. Jozefína Čorejová • Redakčná rada: Mária Broszová, Ing. Juraj Cvečko, CSc. (predseda), Ing. Jozefína Čorejová, Jure Grebeči, Felicita Hržičová, Jozef Nemčovič, PhDr. Jozef Klačka, RNDr. Ján Maász, Dr. Mate Novák, PhDr. Viliam Pokorný • Tlačiareň: Typocol, Bratislava • Časopis vychádza z účelovej dotácie Ministerstva kultúry SR. Registračné č.: 2837/2002.